

Ähtärin kaupungin
talousarvio 2026
taloussuunnitelma 2027 - 2029

Ähtäri

Sisällysluettelo

JOHDANTO.....	4
I YLEISPERUSTELUT	4
1. ÄHTÄRI ELINYMPÄRISTÖNÄ	4
2. VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT	4
3. ELINKEINOT	5
3.1 ELINVOIMAOHJELMA.....	5
3.2 KEHITTÄMISTOIMENPITEET	5
4. YMPÄRISTÖ	6
5. LIIKENNE	7
6. RAKENTAMISOHJELMA 2026–2030	7
7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	8
8. KUNNALLISTALOUS.....	8
9. SEUTUYHTEISTYÖ	9
10. ALIJÄÄMIEN KATTAMINEN	10
II TALOUSARVIOSUUNNITELMA 2026 - 2029.....	11
1. TALOUSARVIOASETELMA JA SITOVUUSTASO.....	11
2. KÄYTTÖSUUNNITELMAT	11
3. TILIVELVOLLISET VUONNA 2026	11
4. ASIAKASKYSELYT.....	12
5. LAINANOTTOVALTUUDET	12
6. TALOUSARVIOSUUNNITELMA TULOSALUEITTAIN	12
6.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	12
6.2 TILINTARKASTUS	12
6.3 KAUPUNGINVALTUUSTO	13
6.4 KAUPUNGINHALLITUS.....	13
6.5 YLEISHALLINTO.....	15
6.6 MAASEUTUTOIMI	18
6.7 PERUSTURVA.....	18

6.8	SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	20
6.9	TILA- JA INFRAPALVELUIDEN LAUTAKUNTA	31
	ORGANISAATIOKAAVIO	37
7.	TULOSLASKELMA (1000 €) ulk/sis.....	38
8.	RAHOITUSLASKELMA	39
9.	INVESTOINNIT 2026– 2030	40
III	LIITTEET.....	41
	VÄESTÖNJAKAUTUMA IKÄLUOKITTAIN	41
	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA V. 2025– 2026	42
	TALOUSARVION 2026 YHDISTELMÄ	46
	LUOTTAMUSHENKILÖIDEN KOKOUSPALKKIOSÄÄNTÖ	47
	KUNTAKONSERNI.....	50

JOHDANTO

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Samassa yhteydessä hyväksytään myös toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tämä taloussuunnitelma sisältää yleisperustelut, taloussuunnitelman, käyttötalousosan neljälle vuodelle, investointiosan viidelle vuodelle ja liitteet.

I YLEISPERUSTELUT

1. ÄHTÄRI ELINYMPÄRISTÖNÄ

Keskellä suomalaista järvimaisemaa sijaitsevassa Ähtärissä yhdistyvät kaupunki- ja maaseutuasumisen parhaat puolet. Elinvoimainen keskusta-alue tarjoaa kaupunkilaisille ja matkailijoille monipuolisia julkisia ja yksityisiä palveluja. Vireät kylät ja maaseutualueet tarjoavat vaihtoehtoja tiiviille keskusta-asumiselle.

Ähtärin kaupunkikuvaa rikastuttavat erityisesti kesäisin matkailijat ja loma-asukkaat; täällä onkin toiseksi eniten loma-asuntoja Etelä-Pohjanmaalla. Matkailuteollisuuden myötä Ähtäriin on rakentunut hyvät mahdollisuudet vapaa-ajan viettoon. Kehittyvän matkailualueen lippulaiva on Ähtäri Zoo, joka houkuttelee kesäisin seudulle pitkästi yli 190 000 matkailijaa lähiseudulta ja kauempaa.

Ähtärin sijainti kolmen maakunnan rajalla ja vesistöjen sekä suurten metsävarojen äärellä on mahdollistanut elinkeinojen monipuolisen elinkeinorakenteen, matkailun lisäksi kaupungissa on mm. vahvaa metalliteollisuutta, kaupunkiin on keskittynyt mm. Euroopan suurin alumiiniventeollisuusklusteri.

Ähtärin kaupunki kuuluu Länsi-Suomen keskiseen alueeseen yhdessä Alajärven, Soinin, Kuortaneen, Alavuden ja Virtain kanssa. Kaupungin kokonaispinta-ala 910,87 km², josta vesialuetta on 105,05 km².

2. VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT

Kaupungin väestöjakautuma ikäluokittain on esitetty liitteessä 1.

Ähtärin väkiluku on ollut viime vuosina laskussa. Luomalla edellytykset yritystoiminnalle, koulutukselle sekä viihtyisälle asumiselle, Ähtärin kaupunki pyrkii hidastamaan asukasluvun pienenemistä. Kaupungin asukasluku 30.6.2025 oli 5180 ihmistä.

Ähtärissä vuonna 2023 (viimeisin tieto) pendelöitiin (työmatkaliikenne) 26,8 % asuinalueen ulkopuolelle ja 73,2 % asuinkunnan sisällä.

Ähtärin työpaikkaomavaraisuus vuonna 2023 oli 97,9 %.

(Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100, on tilanne päinvastainen. Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus.)

TYÖLLINEN TYÖVOIMA TOIMIALAN MUKAAN: KEHITYS 1980 - 2022

	1980		2000		2010		2015		2020		2023 (2025)	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	647	21	279	10	246	10	212	10	215	10,7	182	9,8
Jalostus	931	30	717	27	629	26	532	24	506	25,2	411	22,2
Palvelut	1561	49	1719	63	1571	64	1475	66	1255	62,5	1235	66,8
Työllinen työvoima	3139		2715		2446		2219		2007		(1849)	
Työvoima	3139		3202		2791		2605		2307		(2202)	
ATV-%	41,5		44,3		43,0		42,9		41,8		(42,2)	
Väestö	7548		7215		6482		6068		5522		(5220)	

3. ELINKEINOT

3.1 ELINVOIMAHOJELMA

Ähtärin kaupungin strategiaa vuosille 2026-2029 ollaan laatimassa siten, että uusi strategia saadaan valmiiksi vuoden 2026 aikana. Strategian päivittämisen ohessa tehdään myös elinvoimaohjelman päivitys. Siihen saakka elinvoimapalvelujen toimenpiteitä tehdään vuosille 2022-2025 laaditun elinvoimaohjelman perusteella.

Ähtärin elinvoimaohjelman keskeisenä tavoitteena on edistää yrittäjyyttä luomalla ja ylläpitämällä toimintaedellytykset kaikenlaiselle yritystoiminnalla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että

- yrittäjyyttä edistetään ja elinkeinoelämän tarpeet tunnistetaan
- yritysilmapiiri pidetään avoimena ja luottamuksellisena
- yrityksiä hyödynnetään julkisen sektorin vastuulla olevien palvelujen tuotannossa
- yrityksiä kohdellaan tasapuolisesti esimerkiksi pienhankinnoissa
- yhteistyö yrittäjien kanssa on tiivistä ja säännöllistä
- myötäelämme yritysten menestyksessä ja haasteissa
- kuntalaisille järjestetään hyvät, taloudellisen liikkumavaran mukaiset peruspalvelut ja harrastusmahdollisuudet

3.2 KEHITTÄMISTOIMENPITEET

Kehittämistoimenpiteissä hyödynnetään Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), Euroopan maa-seudun kehittämisen maatalousrahastoa sekä Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osarahoittamia ohjelmia. Lisäksi seuraamme tarkasti myös muiden mahdollisten uusien rahoitusmuotojen toteutumista. Ähtäri on vuonna 2026 mukana erilaisissa kaupungin elinvoimaa, viihtyisyyttä, harrastustoimintaa, yhteisöllisyyttä ja kehittymistä lisäävissä hankkeissa, joko hakijana tai kumppanina.

Ähtäri osallistuu kehittämistyöhön maksamalla Kuudestaan ry:n Leader – kuntarahaosuuden sekä ostamalla alkavan yrittäjän neuvontapalvelut Uusyrittäjäkeskus Neuvoa-antavalta. Lisäksi Ähtäri osallistuu omistajavaihdospalvelun tuottamiseen Yrityskaupat käyntiin -hankkeeseen yhteistyössä maakunnan elinvoimatoimijoiden kanssa. Hanke tulee päättymään vuoden 2026 alkupuolella. Kansainvälistymispalveluissa tehdään yhteistyötä Viexpon kanssa. Kaupunki toimii hallinnoijana puolustusteollisuuden yritystoimintaa edistävässä yritysryhmähankkeessa.

Vuonna 2026 elinkeinotoimen painopistealueina ovat alueen ominaisten toimialojen vahvistaminen kaupungin käytettävissä olevin toimenpitein. Tavoitteena on myös keskusta-alueen elävöittäminen, palveluiden monipuolistaminen sekä jo olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten tukeminen. Kansainvälistymisen edellytysten parantaminen on edelleen merkittävä osa kaikkien elinkeinojen kehittämistä. Muita elinvoiman ja yritysysteistyön kehittämisen toimenpiteitä tarkastellaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Elinvoimatoimi on myös mukana edistämässä työperäistä maahanmuuttoa yhteistyössä yrittäjien kanssa. Yritysten omistajanvaihdoksia pyritään edistämään järjestämällä aiheesta koulutuksia ja tilaisuuksia. Onnistuneet omistajanvaihdokset ovat kaupunkimme yritystoiminnan jatkuvuuden näkökulmasta merkittävä tekijä.

Vuonna 2026 oman osansa elinvoiman vahvistamiseen tuovat vuonna 2025 valmistuneen ja käyttöön otetun toisen asteen kampuksen tarjoamat mahdollisuudet. Kaupungin osallistumista yhdistysten toimeenpanemiin investointeihin tarkastellaan tapauskohtaisesti kaupungin taloudellisen tilanteen ehdoilla.

Matkailun osalta vuotta 2026 voidaan pitää murrosvaiheena, kun Ähtärin Eläinpuisto Oy ja Hotelli Mesikämmen Oy asetettiin konkurssiin vuoden 2025 syksyllä. Erityisesti eläinpuistolla on merkittävä vaikutus paikkakuntamme matkailijavirtaan. Elinvoimatyön yksi merkittävimmistä tavoitteista vuodelle 2026 on löytää toimintamalli, jolla eläinpuiston toiminta voi edelleen jatkua. Kaupungin taloudellinen tilanne asettaa reunaehdoita sille, miten kaupunki voi edistää eläinpuiston toiminnan jatkumista. Eläinpuiston jatko ratkaisee pitkälti ne suuntaviivat, joihin matkailuelinkeino paikkakunnallamme tulevaisuudessa suuntaa.

4. YMPÄRISTÖ

Ähtärille ominaista ovat runsas metsä- ja järviluonto. Yhtenä Etelä-Pohjanmaan järvirikkaimmista kunnista Ähtärissä on yli 1 ha:n kokoisia järviä 169 kappaletta. Kunnan pinta-alasta yli 11 % on vesistöä. Pinta-alaltaan n. 40 km² kokoinen Ähtärinjärvi on Etelä-Pohjanmaan suurimpia järviä. Vesistöt ovat olleet alkujaan karuja, mutta suometsien vuoksi humuspitoisia. Osittain luonnollisen kehityksen tuloksena ja osittain ihmisen toiminnan vaikutuksesta ne ovat saaneet vahvan humusleiman ja ovat alkaneet rehevöityä. Vesistöjen suojelua ja hoitoa edistetään erilaisten hankkeiden ja yhdistysten toiminnan kautta.

Luonnonmaisema on muokkautunut erilaisiksi kulttuurimaisemiksi alueella harjoitetun toiminnan ansiosta. Valtakunnallisesti luokiteltuihin arvokkaisiin kulttuurimaisemiin Ähtärissä kuuluvat Perännejärven ranta-alueet viljelyksineen sekä Alastaipaleen viljely- ja jokimaisemat. Paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ovat Kaijan ympäristö Ouluveden etelärannalla, Inhantehtaiden alue, Inhan asema, Ähtärin kirkonseutu, Myllymäen keskusta, Tuomarniemen alue ja Kalliolammen alue sekä Moksun tilan ympäristö.

Kulttuurimaisemallisesti arvokkaat alueet ja rakennusperinne on dokumentoitu ja ne huomioidaan maankäytön ja yhdyskuntarakenteen suunnittelussa. Nykypäivän toimintojen sopeuttaminen kulttuurimaisemaan on tärkeä osa suunnittelua.

Ähtärin alueella on tehty useita arkeologisia inventointeja, joissa tehtyjen havaintojen määrä on suuri. Muinaisjäännösten sijaintipaikat ja löydösten kuvaukset ovat saatavilla Museoviraston internetsivustolta www.kyppi.fi.

Ähtärin kaupungin alueelta Natura 2000-ohjelmaan sisältyy kuusi aluetta, jotka ovat harjujen-suojelualueeseen kuuluva Ison Koirajärven harju (343 ha), soidensuojelualueisiin kuuluvat Maaherransuo (417 ha) ja Niinineva (74 ha), vanhojen metsien suojelualueisiin kuuluvat Miilu (13 ha) ja Mäkelänmäki (58 ha). Rantojensuojelualueisiin kuuluvat Sappionjärvet (307 ha) on suojeltu myös vesiluontonsa perusteella.

Vuonna 2017 Ähtärin kaupunki teki päätöksen suojella omistamillaan mailla sijaitsevat kaksi aluetta osana Luontolahjani Satavuotiaalle -kampanjaa.

Suojelualueet ovat keskustan alueella sijaitseva Törönmäen alue 1. maailmansodan aikaisine juoksuhautoineen sekä Peränteen kylässä luonnon-tilaisena säilynyt Silmäsuon alue. 30.5.2018 suojelustatuksen saaneiden alueiden yhteispinta-ala on n. 45,6 ha. Silmäsuon suojelualueen sisältävä kiinteistö on vaihtanut omistajaa vuonna 2023.

Ähtärin kaupunki on ollut mukana kestävän kehityksen toimintaohjelman laatimisessa yhdessä muiden Kuusiokuntien jäsenkuntien kanssa. Ähtärin vahvuuksina ovat puhdas luonto, lukuisat vesistöt ja laajat maisema-alueet.

Ähtärin kaupunki on huomionnut toimintaohjelman periaatteita lisäämällä kotimaisen energian käyttöä, edistämällä jätteiden hyötykäyttöä yhteistyössä Lakeuden Etappi Oy:n kanssa sekä panostamalla vesiensuojelun toimenpiteisiin sekä maankäytön suunnitteluun.

Keväällä 2024 Ähtärin kaupunki on julkaissut ilmastosuunnitelman 2024 - 2030, jossa määriteltyä ilmastotyötä koordinoi poikkihallinnollinen ilmastotyöryhmä.

5. LIIKENNE

Hyvät ja toimivat liikenneyhteydet ovat perusedellytys niin Ähtärin kuin koko Etelä-Pohjanmaan itäisen osan kehitykselle. Merkittävin tiehanke on Vaasa-Seinäjoki-Jyväskylä valtatie (vt18), jolla on myös suuri maakunnallinen ja jopa valtakunnallinen merkitys. Erityisen tärkeää on tiejakson Myllymäki-Multia pikainen toteuttaminen. Moksunniemen matkailualueen ja valtatie 18 risteysalueen tiesuunnitelmat ovat hyväksytyinä ja osittain jo toteutettuna Niemisvedentien risteysalueen parantaminen toteutuksen myötä.

Rautatieliikenteen osalta pyritään vaikuttamaan siihen, että henkilöliikenneyhteydet pystytään pitämään edelleen Ähtärin ja seutukunnan liikennepalveluna. Liikenneyhteyksien ylläpito ja kehittäminen edellyttävät hyvää yhteistyötä alueen kuntien kesken.

6. RAKENTAMISOHJELMA 2026–2030

Rakentamisohjelman sisältyvien hankkeiden kustannukset koko suunnitelmakaudelta ovat 5.210.500 euroa.

Investointimenot jakautuvat seuraavasti:

- talonrakennus 2.167.000 euroa
- Katurakenteiden rakentaminen ja kunnostaminen, puistot 1.950.000 euroa

Aurinkoenergiaan ja energiatehokkuuteen investoidaan suunnitelmakaudella 250.000 €.

Suunnitelmakaudella:

Kaavateiden rakentaminen, päällystäminen ja kunnossapito sisältää mm.

- Katujen asfaltoinnit ja kunnostukset
- Katuvalaistuksen rakentaminen ja uusiminen
- Meijeritien peruskorjaus ja kevyenliikenteenväylän rakentaminen

7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstösuunnitelmassa määritellään strategian ja toiminnan edellyttämä määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Henkilöstösuunnitelman lähtökohtana tulee olla kaupunginstrategia ja palvelustrategiset linjaukset, joissa otetaan kantaa siihen, mitä palveluita tuotetaan ja miten niitä tuotetaan. Henkilöstösuunnitelma tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.

Henkilöstön määrällä tarkoitetaan henkilöstön lukumäärää ja laadulla henkilöstön osaamista, koulutusta, henkilöstö- tai ammattiryhmää, työsuhteen muotoa ja muita vastaavia asioita.

Kohdentumisen suunnittelu on ennakointia sen osalta, kuinka paljon eri tehtävissä, toiminnoissa tai yksiköissä tarvitaan henkilöstöä ja miten tarve mahdollisesti muuttuu. Tavoitteena on, että ”oikea määrä oikeanlaisella osaamisella varustettuja työntekijöitä olisi oikeaan aikaan oikeassa paikassa tekemässä oikeita tehtäviä oikeassa palveluprosessissa oikeiden tavoitteiden toteuttamiseksi”. Henkilöstösuunnittelu on ennen kaikkea toimenpiteiden suunnittelua ja varautumista toiminnan edellyttämiin henkilöstöä koskeviin muutoksiin. Määrän, laadun ja kohdentumisen lisäksi henkilöstösuunnittelun tulee kattaa myös se, miten henkilöstövoimavaroista huolehditaan.

8. KUNNALLISTALOUS

Ähtärin kaupungin taloussuunnitelman mukaan tuloveroprosentti vuodelle 2026 on 10,6 %.

Vuoden 2026 talousarvioesityksen tuloslaskelman mukaan

Vuosi	2026	2025	muutos
Toimintatuotot	5.205.400	4.132.900	(+25,9 %)
Toimintakulut	-18.970.200	-18.261.500	(+3,9 %)
Toimintakate	-13.764.800	-14.128.600	(-2,6 %)

Tuloslaskelma osoittaa 2.788.000 euron poistojen jälkeen ylijäämää 325.500 euroa sekä vuosikatteen ylijäämä on 3.113.500 euroa. Verotuloja kuntaliiton arvion mukaan arvioidaan kertyvän yhteensä 14.938.000 euroa ja valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 2.562.800 euroa. Verotuloarviossa on huomioitu kaupungin valtuuston päättämä yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöverokannan muutos.

Suunnitellut investoinnit vuodelle 2026 ovat yhteensä 1.177.500 euroa. Lainamäärä on vuoden 2026 lopussa noin 1,9 miljoonaa euroa vähemmän kuin 2025. Lainamäärän muutokseen vaikuttaa suunnittelukaudella investointien toteutuminen.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen (1705/2009) euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (nuorisotyö, liikuntatoimi jne.).

9. SEUTUYHTEISTYÖ

Kuusiokunnat ovat keväällä 2018 solmineet uuden sopimuksen Kuusiokuntien seutuyhteistyöstä koskien Alavuden kaupunkia, Kuortaneen kuntaa, Soinin kuntaa ja Ähtärin kaupunkia.

Sopimuksen tarkoitus on sopia Kuusiokuntien seutuyhteistyön periaatteista. Seutuyhteistyön tarkoitus on lisätä seutukunnan elinvoimaisuutta ja painoarvoa sekä edistää kuntien välistä yhteistyötä. Sopimuksen päivittäminen tulee ajankohtaiseksi vuoden 2026 aikana.

Kuusiokuntien strategiatyö aloitettiin syksyllä 2025. Kuusiokuntien seutuyhteistyö on painottunut aikaisemmin vahvasti yhteisten sote-asioiden edunvalvontatyöhön ja yhteistoimintaan. Hyvinvointialueuudistuksen myötä seutuneuvoston rooli korostuu hyvinvointialueen suuntaan tehtävän edunvalvontatyön muodossa.

Muita tunnistettuja yhteistyömahdollisuuksia on elinvoimatyössä, jossa erityisesti yhteishankkeiden muodossa, sekä palvelutuotannon yhteismalleissa.

Yhteistoimintaa Kuusiokunnilla on ollut maaseutupalveluiden ja kansalaisopiston lisäksi hankeyhteistyössä.

Yhteistyötä toteutetaan eri asioissa myös seutukunnan ulkopuolisten kuntien kanssa. Erityisesti matkailu, toisen asteen koulutus, vapaa-aikatoimi (kirjasto, nuoriso, kulttuuri ja liikunta) tarjoavat sisällöllisesti luontevan yhteistyömahdollisuuden lähikuntien kanssa.

10. ALIJÄÄMIEN KATTAMINEN

Ähtärin kaupungin taseessa on alijäämää (31.12.2024 noin 5,4 milj. euroa). Lisäksi kaupungin vuoden 2025 talous tulee toteutumaan alijäämäisenä johtuen Ähtärin Eläinpuisto Oy:n ja Hotelli Mesikämmen Oy:n konkurseista sekä niitä seuraavista taseessa olevien saatavien alaskirjauksista. Vuonna 2025 tehtävien alaskirjausten tulosvaikutus kaupungille on noin 5,3 milj. euroa. Ähtärin kaupungin ja konsernin taloutta on rasittanut viime vuosina em. yhtiöiden alijäämäiset tulokset sekä yhtiöiden saatavista tehdyt alaskirjaukset.

Ähtärin kaupunki on asetettu valtionvarainministeriön toimesta kuntalain 118 §:n mukaiseen arviointimenettelyyn 23.8.2025. Arviointimenettely päättyy tammikuussa 2026.

Alijäämän kattamista koskevista yksilöidyistä toimenpiteistä päätetään taloussuunnitelmassa. Mikäli taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena.

Ähtärin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.12.2024 § 68 Ähtärin kaupungin talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2025–2028. Sopeuttamisohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden nettovaikutus kaupungin talouteen on 7,7 miljoonaa euroa vuoden 2028 loppuun mennessä. Talouden sopeuttamisen toimenpiteitä tuodaan valmisteluun ja pannaan täytäntöön sopeuttamisohjelman mukaisessa aikataulussa.

Ähtärin kaupungin talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2029 on ylijäämäinen. Kaupungin talouden sopeuttamistoimenpiteitä tarkastellaan osana talouden seurantaa ja talousarviotyötä myös tulevien vuosien aikana.

YHTEENVETO ERI TOIMENPITEISTÄ, 2025-2028

Talouden sopeuttaminen

Kaikki yhteensä

Yleishallinto		2025	2026	2027	2028	Yhteensä
	Tulojen muutos	1 100 000,00 €	1 100 000,00 €	1 060 000,00 €	1 060 000,00 €	4 320 000,00 €
	Menojen muutos	364 000,00 €	14 000,00 €	14 000,00 €	14 000,00 €	406 000,00 €
	Yhteensä	1 464 000,00 €	1 114 000,00 €	1 074 000,00 €	1 074 000,00 €	4 726 000,00 €
Tekninen toimi						
	Tulojen muutos	167 400,00 €	247 400,00 €	247 400,00 €	547 400,00 €	1 209 600,00 €
	Menojen muutos	133 000,00 €	133 000,00 €	163 000,00 €	292 000,00 €	721 000,00 €
	Yhteensä	300 400,00 €	380 400,00 €	410 400,00 €	839 400,00 €	1 930 600,00 €
Sivistys ja hyvinvointi						
	Tulojen muutos	53 000,00 €	40 000,00 €	40 000,00 €	40 000,00 €	173 000,00 €
	Menojen muutos	165 300,00 €	161 200,00 €	273 700,00 €	273 700,00 €	873 900,00 €
	Yhteensä	218 300,00 €	201 200,00 €	313 700,00 €	313 700,00 €	1 046 900,00 €
KAIKKI YHTEENSÄ						
	Tulojen muutos	1 320 400,00 €	1 387 400,00 €	1 347 400,00 €	1 647 400,00 €	5 702 600,00 €
	Menojen muutos	662 300,00 €	308 200,00 €	450 700,00 €	579 700,00 €	2 000 900,00 €
	Yhteensä	1 982 700,00 €	1 695 600,00 €	1 798 100,00 €	2 227 100,00 €	7 703 500,00 €

II TALOUSARVIOSUUNNITELMA 2027 - 2029

1. TALOUSARVIOASETELMA JA SITOVUUSTASO

Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tulosalueittain. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Kaikki suunnitelmavuodet ovat vuoden 2026 rahan arvossa.

2. KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kaupunginhallitus sen täytäntöönpanomääräyksiin lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä.

Käyttösuunnitelmalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille (käyttötalousosa) ja kohteille (investointiosa) osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Kaupunginhallituksen tai lautakunnan määräämä, sen alainen viranhaltija päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmista sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja osamäärärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla osamäärärahat ja -tuloarviot pienempiin ja tarkempiin osiin. Edellä tarkoitettu viranhaltija voi vastaavasti antaa alaiselleen viranhaltijalle oikeuden päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmasta. Toimivallan jakoa koskevat määräykset annetaan hallintosäännössä.

3. TILIVELVOLLISET VUONNA 2026

Kaupunginjohtaja Perttu Sonninen
Talousjohtaja Sirpa Soukka
Hallintopäällikkö Katja Kneckt

Sivistys- ja hyvinvointi

Sivistys- ja henkilöstöjohtaja Eija Kuoppa-aho
Lakeudenportin kansalaisopiston osastonjohtaja / toimistosihtööri Marke Hirvilampi
Vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö Anu Paalanen
Varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Ritala
Myllymäen koulu Markus Kivistö
Otson yhtenäiskoulu Marika Pienimäki
Otson yhtenäiskoulu/Lukio Anne Luodeslampi

Tila- ja infrapalvelut

vs. tekninen johtaja / yhdyskuntatekniikan insinööri Marjo Mäkipelto
Maankäyttöinsinööri Kerttu Heinämäki
Rakennustarkastaja Matti Pakkala

4. ASIAKASKYSELYT

Hallintokunnat suorittavat tarvittaessa asiakastyytyväisyyskyselyjä.

5. LAINANOTTOVALTUUDET

Hallintosäännön mukaisia lainanottovaltuuksia sovelletaan siten, että ottolainojen määrä voi olla talousarviovuonna 2026 korkeintaan 55 miljoonaa euroa.

6. TALOUSARVIOSUUNNITELMA TULOSALUEITTAIN

6.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminnan yleiskuvaus

Vuonna 2026 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2027 on eduskuntavaalit 18.4.2027. Vuonna 2028 ei säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2029 on alue- ja kuntavaalit 15.4.2029 sekä Europarlamenttivaalit 10.6.2029

Keskusvaalilautakunta hoitaa em. vaalien osalta sille kuuluvat lakisääteiset tehtävät.

Jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti, joten keskusvaalilautakunnalle varataan välttämättömän toimielintyöskentelyn mahdollistava määräraha myös vaalittomille vuosille.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
31	6 000	Toimintatuotot		9		16
-26	-15 500	Toimintakulut	-1 200	-12	-1	-26
5	-9 500	Toimintakate	-1 200	-3	-1	-10

6.2 TILINTARKASTUS

Toiminnan yleiskuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan, joka toimii tehtävässään virkavastuulla.

Tilintarkastusyhteisö Oy SK-Reviisorit Ab valittiin kesäkuun lopulla 2022 olleessa valtuuston kokouksessa Ähtärin kaupungin ja konserniyhtiöiden hallinnon ja talouden tilintarkastajaksi vuosille 2022-2025. Tilintarkastuksen kilpailutusprosessi vuodelle 2026- on käynnistetty vuonna 2025.

Tavoitteet

Lautakunnan keskeisenä tehtävänä on selvittää, onko kaupunkia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti ja tuleeko kaupungin tilintarkastus asianmukaisesti suoritetuksi.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
-17	-24 200	Toimintakulut	-25	-25	-25	-25
-17	-24 200	Toimintakate	-25	-25	-25	-25

6.3 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminnan yleiskuvaus

Kaupunginvaltuuston tulosalueelle on varattu määrärahat kaupunginvaltuuston toimintaa varten.

Määrärahat

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
-43	-51 400	Toimintakulut	-55 500	-56	-56	-56
-43	-51 400	Toimintakate	-55 500	-56	-56	-56

6.4 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunkistrategia huomioidaan kaupunginhallituksen eri tulosalueilla

- yleishallinto
- hallinto- ja talousosasto; talous- ja ict-osasto ja hallinto-osasto
- kasvu- ja elinvoimatyöryhmä
- työllisyysmäärärahat
- kaavoitus
- maaseututoimi

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

Yleiset tavoitteet ja mittarit:

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, lautakunnat, jory	
Tavoite	Mittarit
Ähtäri-brändin vahvistaminen:	- imago; yleinen mielikuva Ähtäristä (asukkaat, matkailijat, vapaa-ajan asukkaat) - tunnettuus Suomessa/ulkomailla - esiintyvyys mediassa
Kehittyvä kaupunkikonserni: kiinteistöjohtamisjärjestelmä ja yritysten yhteistyö	- kuntalain mukaisten tunnuslukumittareiden arvot paranevat
Omaisuuksien hankinta ja hoito Yhteistyö paikallisten yritysten kanssa	- omaisuuden hoitosuunnitelma ja sen toteutuminen - yhteisten tapahtumien/tilaisuuksien/sopimusten määrä konsernin ja paikallisten yritysten välillä
Kestävä kaupunkisuunnittelu:	- kaavoitusten lukumäärä ja läpimenoaika
Tehokas ja laadukas kustannusrakenne: Ähtäri haluaa olla 25 % kustannustehokkaimman kunnan joukossa Fyysiset lähipalvelut säilyvät	- kuntalain mukaisten tunnuslukumittareiden arvot paranevat - kumulatiivinen alijäämäkertymä pienenee

Hyvinvoivat ja terveet kuntalaiset:	<ul style="list-style-type: none"> - hyvinvointikertomus - sosiaali- ja terveystalouden kulurakenteen kehitys - asukaskyselyt
-------------------------------------	--

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, lautakunnat, jory, esimiehet, henkilöstö, yhdistykset, järjestöt, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue 1.1.2023	
Hyvämaineinen ja innostava työnantaja:	<ul style="list-style-type: none"> - henkilöstökyselyt - kehityskeskustelut - ”somekuva” - hakijoiden määrä/avoin työpaikka
Energinen henkilöstö:	<ul style="list-style-type: none"> - henkilöstökyselyt - kehityskeskustelut - sairauspoissaolot keskimäärin/työntekijä
Kehittyvät hyvinvointi- ja oppimisympäristöt:	<ul style="list-style-type: none"> - kävijä- ja harrastajamäärät - oppilas-/opiskelijamäärät
Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen markkinointi ja viestintä:	<ul style="list-style-type: none"> - tiedotteiden määrä - näkyvyys eri viestintäkanavissa
Digitalisaatio palvelutuotannossa:	<ul style="list-style-type: none"> - tietoliikenneyhteyksien nopeudet - käyttöön otetut ohjelmistot - etätöiden mahdollistamat työpisteet

Ähtäri-brändin vahvistaminen

Tuomme esiin yhtenäistä ja positiivista mielikuvaa Ähtäristä eri kanavissa. Ähtäri-brändiä luodaan yhdessä. Yhtenäinen ja positiivinen mielikuva houkuttelee kaupunkiin enemmän muuttajia, yrityksiä ja matkailijoita. Vuoden 2026 aikana brändikuvan päivittäminen voi tulla kyseeseen riippuen eläinpuiston toiminnan jatkumisesta.

Kehittyvä kaupunkikonserni

Ähtäriin kaupunkikonsernin tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja samalla varmistaa päätöksenteossa pääoman käytön, omaisuuden hankinnan ja hoidon systemaattisuus, ennakoitavuus ja pääomien käytön tehokkuus. Kaupunkikonserni hyödyntää palvelujen tuottamisessa paikallisten yritysten tarjontaa. Vuoden 2026 aikana konsernirakennetta ja konserniyhtiöiden tarkoituksenmukaisuutta tulee tarkastella Ähtäriin Eläinpuisto Oy:n ja Hotelli Mesikämmen Oy:n konkurssien seurauksena.

Tehokas ja laadukas kustannusrakenne

Ähtäriin kaupunkikonsernin rakenne on kustannustehokas ja toteuttaa laadukkaita palveluita asukkailleen.

Hyvinvoivat ja terveet kuntalaiset

Edistämme yhteisöllisyyttä, osallisuutta, hyvinvointia ja elinvoimaa. Asukkaina koemme saavamme vaikuttaa ja otamme vastuuta itsestämme. Kaupungin, eri toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö luo meille hyvinvointia ja elinvoimaa.

Kehittyvät hyvinvointi- ja oppimisympäristöt

Ähtäriin kaupungin hyvinvointi- ja oppimisympäristöt ovat monipuolisia kaupunkilaisille erilaisia palveluita/virikkeitä tarjoavia ympäristöjä. Hyvinvointiympäristöömme katsomme kuuluvaksi luonnon, rakennetun, virtuaalisen ja sosiaalisen ympäristön.

Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen markkinointi ja viestintä

Toteutamme markkinointia ja viestintää monella eri kanavalla hyödyntäen myös sosiaalista mediaa. Tuomme esille markkinoinnissa ja viestinnässä Ähtärin monipuolisia palveluita. Kaupungin verkkosivujen päivittämiseen on varattu määräraha vuodelle 2026.

Digitalisaatio palvelutuotannossa

Lisäämme yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten vaikuttamis-/osallistumismahdollisuuksia digitalisaation avulla.

6.5 YLEISHALLINTO

Yleishallinnon kustannuspaikka käsittää kaupunginhallituksen, muun keskushallinnon, suhdetoiminnan, kh:n käyttövarausmäärärahat, toimikunnat ja väestönsuojelun.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
93		Toimintatuotot	120 000	120	120	120
-552	-453 900	Toimintakulut	-482 900	-483	-483	-483
-459	-453 900	Toimintakate	-362 900	-363	-363	-363

TALOUS- JA ICT-OSASTO

Toiminnan yleiskuvaus

Talous- ja ict-osasto vastaa keskitetysti taloussuunnittelu-, rahoitus- ja laskentatehtävien, ICT-palvelujen ja toimintojen tuottamisesta ja kehittämisestä. Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnasta sekä tilinpäätöksen kokoamisesta yhteistyössä kaupunginjohtajan kanssa. Talouden seurannasta ja aktiivisesta raportoinnista sekä myös muiden taloushallinnon palvelujen tuottamisesta ja järjestämisestä, joita hallintosäännöllä tai kaupunginhallituksen päätöksellä ei ole annettu muun toimijan tehtäväksi.

Talousoosasto hoitaa seuraavien kaupungin konsernin tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelujen tuottamisesta:

- Ähtärin Energia ja Vesi Oy v. 2019
- Ähtärin Matkailu Oy v. 2019
- Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy v. 2019
- Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy v. 2021

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 2		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
146	52 000	Toimintatuotot	351 000	51	51	51
-880	-558 800	Toimintakulut	-567 800	-568	-568	-568
-734	-506 800	Toimintakate	-216 800	-517	-517	-517

HALLINTO-OSASTO

Toiminnan yleiskuvaus

Hallinto-osasto toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan apuna sekä tukee ja luo edellytyksiä muiden osastojen toiminnalle.

Tehtävinä on huolehtia kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa käsiteltävien asioiden valmistelusta, sihteeritehtävistä, päätösten täytäntöönpanosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös tiedonhallinnan johtaminen ja ohjaus, keskusarkiston ja yleishallinnon arkistotoimen hoito, kaikkien hallintokuntien kirjaaminen ja tiedoksianto, puhelinvaihteen hoito ja neuvonta, postitus, toimitotarvikehankinnat, monistus sekä vaalien järjestämiseen liittyvät tehtävät ja asiointipiste.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
29	15 500	Toimintatuotot	15 000	15	15	15
-217	-310 000	Toimintakulut	-265 700	-266	-266	-266
-188	-294 500	Toimintakate	-250 700	-251	-251	-251

KASVU- JA ELINVOIMATYÖRYHMÄ

Toiminnan yleiskuvaus

Osana kaupungin talouden sopeuttamisohjelmaa kaupunginvaltuusto päätti olla nimeämättä kasvu- ja elinvoimatyöryhmää ohjaa. Elinvoimatyötä tehdään edelleen viranhaltijoiden ja kaupungin hallituksen ohjauksessa. Kasvu- ja elinvoimatyöryhmän kustannuspaikalle varataan elinvoimatoimen määrärahat.

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, lautakunnat, jory, esimiehet, yritykset, yhdistykset	
Olemassa olevat ja uudet yritykset:	- kunta edistää omilla toimillaan osaavan työvoiman saamista yrityksiin - monipuolinen palvelutarjonta - omistajanvaihdosten mahdollistaminen
Kestävät investoinnit:	- myytävien tonttien lukumäärä / toteutuneet tonttikaupat
Kolmannen sektorin aktiivisuus:	- yrityskäynnit - yrittäjä-aamiaiset - verkostoitumistilaisuudet - pienhankinnoissa hyödynnetään paikallista yrittäjyyttä

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
92	17 300	Toimintatuotot	44 000	44	44	44
-646	-285 400	Toimintakulut	-237 200	-237	-237	-237
-554	-268 100	Toimintakate	-193 200	-193	-193	-193

TYÖLLISYYSMÄÄRÄRAHAT

Toiminnan yleiskuvaus

Tulosalue sisältää määrärahavaraukset nuorten kesätyöllistämistukeen ja työmarkkinatuen kuntaosuuteen.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000e	TS 29 1000€
52	2 500	Toimintatuotot				
-297	-902 200	Toimintakulut	-906 700	-907	-907	-907
-245	-899 700	Toimintakate	-906 700	-907	-907	-907

TE-palvelut 2024- uudistus/ Kymppi-työllisyysalue

TE-palveluiden järjestämistäsi vastuu siirtyi kunnille 1.1.2025 alkaen. Järjestämistäsi vastuuun myötä kunnille siirtyy pääosa nykyisen TE-toimiston vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista. Kunnille siirtyy ELY-keskuksesta myös TE-palvelujen hankinnat. Kunnat voivat järjestää palvelut itse tai sopia järjestämistäsi vastuuun siirtämisestä kuntayhtymälle tai kunnalle.

Etelä-Pohjanmaan itäiselle alueelle on perustettu Kuntayhtymä Kymppi, joka täyttää järjestämistäsi alueelle asetetut kriteerit. Yhtymä käynnisti toimintansa vuoden 2024 alusta TE-palveluiden järjestämistäsi vastuuun siirtyessä sille v. 2025 alusta.

Mukana kuntayhtymässä ovat Alavus, Kuortane, Ähtäri, Soini, Alajärvi, Vimpeli, Lappajärvi, Evijärvi, Kauhava ja Lapua. Ähtäriin omistajaosuus on 7,83 %.

TE-palvelut 2024-uudistuksessa kunnille siirtyvistä työllisyyspalveluista muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, joka rahoitetaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Uusiin valtionosuustehtäviin myönnetään koko maan tasolla täysimääräinen eli 100-prosenttinen valtionosuusrahoitus. Uudistuksen on valtion toimesta kerrottu toteutettavan kunta-valtiosuhteessa kustannusneutraalisti.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000e	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
	-485 000	Toimintakulut	-490 400	-490	-490	-490
	-485 000	Toimintakate	-490 400	-490	-490	-490

Kuntayhtymä Kymppi talousarvioluvut sisältyvät Työllisyysmäärärahoihin.

KAAVOITUS

Toiminnan yleiskuvaus

Kaavoitus luo edellytykset asuin ympäristön ja elinkeinojen kehittymiselle sekä ohjaa yhdyskuntarakentamista siten, että saadaan aikaan tarkoituksen mukainen, omaleimainen, viihtyisä sekä terveellinen elinympäristö.

Kaavat valmistellaan vuorovaikutuksessa niiden kanssa, joiden oloihin ja etuihin ne vaikuttavat. Meneillään on mm. Tuomarniemen alueen kaavoitus, Väliveden - Ähtärinsalmen rantayleiskaavan muutos sekä kaksi tuulivoimaosayleiskaavaa.

Laatutavoitteet

Tavoitteena on jokaisen kaavahankkeen yhteydessä:

- turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun
- varmistaa suunnittelun laatu ja asiantuntemuksen monipuolisuus
- huolehtia avoimesta tiedottamisesta käsiteltävinä olevissa asioissa

Määrätavoitteet

	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
Valt. hyv. uudet kaavat	3	3	3	2	2	2

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
	100	Toimintatuotot				
-48	-62 200	Toimintakulut	-52 900	-53	-53	-53
-48	-62 100	Toimintakate	-52 900	-53	-53	-53

6.6 MAASEUTUTOIMI

Toiminnan yleiskuvaus

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa kunnassa maatilataloutta koskevat viranomaisasiat, joita mainittavampia ovat viljelijöiden EU-tukien hakemiseen ja hallintointiin liittyvät toimet, tukien hakuun liittyvä valvonta, tukien maksatukset, vahinkojen arvioinnit ja lausuntojen antaminen sekä maatalousyrittämisen kehittäminen. Ähtärin kaupungin maaseututoimi kuuluu Alavuden yhteistoiminta-alueeseen, jota hallinnoi Alavuden kaupunki.

Laatutavoitteet

Maaseututoimen tavoitteena on säilyttää maaseutu asuttuna ja mahdollisimman hyvin hoidettuna.

Määrätavoitteet

	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
Asiakastilat	94	92	92	92	92	92
Maksetut EU-tuet yht. miljoonaa €	4,1	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Tuki €/tila	43 540	42 390	42 390	42 390	42 390	42 390

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
-30	-30 000	Toimintakulut	-30 000	-30	-30	-30
-30	-30 000	Toimintakate	-30 000	-30	-30	-30

6.7 PERUSTURVA

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue 1.1.2023	
Tavoite	Mittarit
Palveleva sote	- Sosiaali- ja peruspalveluiden kulurakenteen kehitys - Fyysiset lähipalvelut - Jonotusajat Asiakaskyselyt

Palveleva sote

Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään Kuusiolinnassa Terveys Oy:n ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kautta järjestämisvastuun ollessa hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveyspalvelut tulee jatkossakin järjestää kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti lähipalveluperiaatetta noudattaen.

Sosiaali- ja terveyspalveluista ja niiden muutoksista tulee tiedottaa aktiivisesti ja asukkaiden kuulemistilaisuuksia tulee järjestää säännöllisesti/tarvittaessa.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestäminen maakunnassa. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue palvelee noin 192 150 asukasta. Henkilöstöä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella tulee olemaan noin 10 000.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
-3		Toimintakulut	-4 000	-4	-4	-4
-3		Toimintakate	-4 000	-4	-4	-4

6.8 SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Kaupunkistrategia huomioidaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan eri tulosalueilla

- opetustoimi
- muut oppilaitokset
- kirjasto
- kulttuuritoimi
- nuorisotoimi
- liikuntatoimi
- aamupäivä- ja iltapäivätoiminta
- varhaiskasvatus
- joukkoliikenne
- henkilöstöhallinto
- palkkahallinto

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

Hyvinvointipalvelut: tavoitteet ja mittarit

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, lautakunnat, jory, varhaiskasvatuspäällikkö, henkilöstö	
Tavoite	Mittarit
Joustava varhaiskasvatus: palvelua on tarjolla ja sitä tarvitaan, palvelu on laadukasta	- kustannukset - lasten määrä varhaiskasvatuksessa - asiakaskyselyt
Reagoiva koulutustarjonta: laaja koulutustarjonta, uudet koulutustilat	- oppilasmäärät - koulutuslinjojen määrä - koulutuslinjojen hakijamäärät
Innostava vapaa-aikatoimi: aktiivinen 3. sektori, erilaiset tapahtumat	- yhdistysten/järjestöjen määrä - harrastajien/osallistujien määrä - tapahtumien määrä - lainausmäärät

Reagoiva koulutustarjonta

Tarjoamme laadukasta opetusta perusopetuksen ja 2. asteen oppilaille. Mahdollistamme opiskelun kaksoistutkintoon ja annamme mahdollisuuksia kehittää muuta ammatillista koulutusta yhdessä Sedun kanssa. Korkeakouluopintoja voidaan suorittaa avoimen yliopiston ja kansalaisopiston kautta.

OPETUSTOIMI

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt

1. Esi- ja perusopetus
2. Vammaisopetus
3. Lukio

Esi- ja perusopetus

Ähtärissä esiopetusta annetaan Ollinkulman päiväkodissa ja Myllymäen kyläkoulussa. Perusopetusta antavia kouluja ovat Otson yhtenäiskoulu sekä Myllymäen koulu.

Opetusta annetaan Otson yhtenäiskoulun Kampinmäessä vuosiluokat 1-9. Opetusta annetaan myös kolmessa moduulissa koulun sisäpihalla, liikuntahallin monitoimiluokassa ja Pirkansalissa.

Yhteiskoulun tavoite on varmistaa oppilaiden siirtyminen toiselle asteelle ja täten taata oppivelvollisuuden jatkuminen toisella asteella.

Lukuvuosittainen monialainen oppimiskokonaisuus toteutetaan pitkin lukuvuotta erilaisina tapahtumina ja projekteina. Laaja-alainen osaamisalue on opiskelijoiden valinnan mukaisesti kokonaisvaltainen hyvinvointi. Tähän teemaan liittyen lukuvuoden aikana hyödynnetään lähialueiden luontokohteita ja lisätään opiskelun toiminnallisuutta.

Tarkemmin koulun toiminta on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan, joka hyväksytään kunkin koulun kohdalta vuosittain sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa.

Lukio toimii uudessa toisen asteen kampuksessa, joka rakentui Tuomarniemelle marraskuussa 2025. Lukiossa opiskelee 80-90 opiskelijaa.

Ähtärin lukiossa painottuu opetuksen lisäksi kolme tärkeää osa-aluetta:

- Kokonaisvaltainen hyvinvointi, luonto ja hyvä opetus.

Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen on jalkautettu osaksi lukion toimintakulttuuria siten, että kaikille opettajille ja opiskelijoille on lukujärjestykseen merkitty Hyvää mieltä -hetkiä. Näiden hetkien aikana mm. tauko-jumpataan, huolletaan mieltä, pelataan pelejä ja ulkoillaan. Näistä hetkistä kertyy opiskelijalle lukuvuoden aikana kahden opintopisteen opintokokonaisuus.

Ähtärin lukiota ympäröivä luonto toimii oppimisympäristönä mm. biologian tunneilla ja on olennainen osa lukion yhteisten hetkien viettämistä sekä oppitunteja. Luonnon merkitys nousee esille niin opinto-ohjauksessa kuin psykologiassa, jossa luonnossa liikkumista käsitellään yhtenä voimavarana. Historiassa tutustutaan Ähtärin luonnossa näkyviin merkkeihin eri historiallisista tapahtumista.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
600	307 800	Toimintatuotot	437 200	437	437	437
-6 940	-6 839 100	Toimintakulut	-6 977 300	-6 977	-6 977	-6 977
-6 340	-6 531 300	Toimintakate	-6 540 100	-6 540	-6 540	-6 540

MUUT OPPILAITOKSET / LAKEUDENPORTIN KANSALAI SOPISTO, MERIKANTO- OPISTO, TAITEEN PERUSOPETUS

Lakeudenportin kansalaisopiston ylläpitäjä on Alavuden kaupunki. Muut opiston toimialueen kunnat ovat Ähtäri ja Kuortane. Opiston tehtävänä on vastata toimialueensa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä.

Painopistealueita:

1. Aikuisväestölle suunnattua monipuolista opetustarjontaa (kurssit, luennot, tilauskoulutus). Eri-ikäisille kuntalaisille tarjotaan mahdollisuutta itsensä kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kansalaisopisto tarjoaa tietoyhteiskunnan perusvalmiuksia parantavaa koulutusta, hyvinvointia ja terveyttä edistävää ja ylläpitävää kurssitoimintaa ja laadukasta harrastustoimintaa.
2. Yhteistyön vahvistaminen alueen yhdistysten ja seurojen kanssa
3. Yhteistyötä tehdään alueella toimivien oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellisesti tasolta toiselle etenevää taidekasvatusta. Opetuksessa noudatetaan Opetushallituksen ohjeisiin perustuvaa yleisen oppimäärän mukaista opetussuunnitelmaa.

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot myös musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Ähtärin, Virtain, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisena toimintana.

Määrärahat €

TP 23 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
39	22 500	Toimintatuotot	23 000	23	23	23
-345	-318 200	Toimintakulut	-330 500	-331	-331	-331
-306	-295 700	Toimintakate	-307 500	-308	-308	-308

Innostava vapaa- aikatoimi

Vapaa-aikatoimemme pitää sisällään monta eri osa-aluetta: järjestöt, kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuorisotoimi. Nuorisotoimi järjestää erilaisia harrastusmahdollisuuksia nuorille vahvistaen ja tukien heidän sosiaalista kasvuaan sekä elämänlaadun ja -hallinnan parantamista. Kulttuuri-, liikunta- kirjasto- sekä kansalaisopistopalvelumme ovat monipuolisia, arjen lähipalveluita. Vapaa-aikapalvelujen merkitys 1.1.2023 toteutuneen sote-uudistuksen myötä on kasvattanut kunnan roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

KIRJASTO

Yleisiä kirjastoja koskevan lain (1492/2016) 5 §:n mukaan kunnan tehtävänä on yleisten kirjastojen toiminnan järjestäminen, ja 6 §:n mukaan yleisten kirjastojen tulee:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Uusia nimekkeitä hankkimalla sekä vähän kiertäviä, vanhentuneita ja huonokuntoisia niteitä kokoelmastaan poistamalla kirjasto varmistaa, että kokoelma on asiakkaiden tarpeiden mukainen ja ajantasainen. Kirjasto myös ottaa vastaan asiakkaiden hankintatoiveita, ja tarjoaa kauko-lainauspalvelua.

Kirjasto järjestää kirjavinkkauksia, luokkakäyntejä ja aineistopaketteja kouluille opettajien toivomusten mukaan.

Kirjasto järjestää myös lapsiperheille ja varhaiskasvatusryhmille suunnattuja satutuokioita sekä lapsille ja nuorille suunnattua, vapaaehtoisvoimin toteutettavaa lukukoira-toimintaa.

Maakunnallinen Eepos-kirjastoyhteistyö mahdollistaa asiakkaille kirjastoaineiston saatavuuden myös maakunnan muista kirjastoista helpommin ja edullisemmin. Eepos-kirjastoissa on yhteinen aineistotietokanta ja logistiikka kirjastojen välillä. Kimppaan kuuluu 22 kuntaa kirjastoihin. E-aineistojen yhteishankinta mahdollistaa mm. sähköisen lehtivalikoiman (ePress) saatavuuden ja Cineast-elokuvapalvelun myös Ähtäriin kirjaston asiakkaille täydentämään perinteistä aineistoa. Ähtäri on mukana valtakunnallisessa E-kirjasto -palvelussa, minkä kautta on lainattavissa e-kirjoja, e-äänikirjoja sekä e-aikakauslehtiä. Aukioloaikojen laajennus omatoimisen kirjastoasioinnin myötä saattaa kirjaston aineiston entistä tehokkaampaan käyttöön. Välinelainaamatoiminta on osa kirjaston toimintaa.

Kirjasto pyrkii vuonna 2026 järjestämään asiakkaille erilaisia tapahtumia esim. digiopastusta, kirjailijavierailuja ym. Pääkirjaston saliin sopivia taidenäyttelyitä järjestetään soveltuvilta osin. Myös kotikirjastopalvelu pyritään jatkamaan yhteistyössä Ähtäriin SPR:n ystävätoiminnan kanssa.

Kirjasto on mukana *Kestävän kehityksen Eepos* -hankkeessa, jonka tavoitteena on lisätä henkilökunnan kestävän kehityksen osaamista ja siten auttaa kirjastoa huomioimaan kaikessa toiminnassaan kestävän kehityksen osa-alueet.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
5	16 400	Toimintatuotot	3 400	3	3	3
-296	-333 600	Toimintakulut	-335 300	-335	-335	-335
-291	-317 200	Toimintakate	-331 900	-332	-332	-332

KULTTUURITOIMI

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) velvoittaa kunnan tehtäväksi kulttuuritoiminnan järjestämisen. Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee lain 3§:n mukaan:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Ähtäri on vahva taide- ja kulttuuripaikkakunta. Laadukkaalla taide- ja kulttuuritarjonnalla on veto- ja pitovoimaa niin asukkaille, kesäasukkaille kuin matkailijoille. Hallinnollisesti kulttuuritoimi on osa kaupungin vapaa-aikatoimea.

Kulttuuritoimi koordinoi keskustan torin esiintymislavan Kultaisen korin tapahtumatuotantoa. Kaupunki tuottaa lavalle omia sisältöjä, mutta antaa myös asiantuntija-apua muille toimijoille ja vastaa korin varauksista.

Vapaa-aikatoimi koordinoi jo yhdeksättä kertaa järjestettävää kaupunkifestivaalia, Ylävesien yötä, 21.8.2026.

Kustannuspaikka	Kustannuspaikalta katettava toiminta kulttuuritoimessa vuonna 2026
Yleisen kulttuuritoiminnan palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuritoimen henkilöstökulut (vapaa- aika- ja hyvinvointipäällikkö 1/4 htv + kulttuuri- ja kirjastopalveluiden suunnittelija 0,6 htv) • Vuotuisten juhlien ja merkkipäivien järjestäminen • Kulttuuripalkinto vuodelle 2025 • Kulttuurin keskusteluilta 1–2 kertaa vuodessa
Museopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Kotiseutuarkiston tukeminen • Pirkanpohjan kiinteistövakuutus
Visuaalisen taiteen palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Suomen pienimmän näyttelytilan, Tuulikaappigallerian sisällöntuotanto • Haetaan hankerahoitusta Taiteilijatoiminnalle Leader Kuudestaan ry:lta. Hankkeessa mukana Alavus, Kuortane ja Soini.
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalveluiden tuottaminen Ähtäriin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa • Ylävesien yön ja Kultaisen korin kesän ohjelma • Tapahtumapaikkoina mm. Ähtäri-halli, Kultainen kori ja Pirkansali
Musiikkipalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Konserttien ja keikkojen tuottaminen Ähtäriin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa • Ylävesien yön ja Kultaisen korin kesän musiikkiesiintyjät • Tapahtumapaikkoina mm. Ähtäri-halli, Kultainen kori ja Pirkansali
Kotiseututyö	<ul style="list-style-type: none"> • Muistomerkkien vakuutusmaksut • Veden Polku -kulttuurireitti mobiilisovelluksen käyttömaksu
Muu toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Vuotuisat juhlat (veteraanipäivä, kaatuneitten muistopäivä, itsenäisyyspäivä, vanhustenviikko) • kesäsomettajat 2hlö/2vkoa
Avustukset	<ul style="list-style-type: none"> • Ähtäriin kaupungin vuotuiset avustukset ähtäriläisille kulttuurialan toimijoille hakemusten perusteella: päätökset tekee sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
16	1 000	Toimintatuotot	1 000	1	1	1
-132	-108 200	Toimintakulut	-124 000	-125	-125	-125
-116	-107 200	Toimintakate	-123 000	-124	-124	-124

NUORISOTOIMI

Kuntien nuorisotyöstä ja -politiikasta sekä monialaisesta yhteistyöstä säädetään nuorisolaissa (1285/2016). Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää heidän aktiivista kansalaisuuttaan ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Ähtärissä nuorisotyön kivijalkana on tilatoiminta Pirkanlinnan kulttuurikeskuksen nuopparilla ja Myllymäen koululla sijaitsevassa Myllytilassa.

Nuorisotoimi järjestää lisäksi monipuolisesti leirejä, tapahtumia ja retkiä. Hallinnollisesti nuorisotoimi on osa kaupungin vapaa-aikatoimea.

Kustannuspaikka	Kustannuspaikalta katettava toimintanuorisotoimessa vuonna 2026
Hallinto	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisotoimen hallinnon henkilöstökulut (vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö ¼ htv) Koordinoidaan nuorten suorien kesätyöpaikkojen haku kaupungille ja kesätyöseteleiden haku Jaetaan nuorisopalkinto vuodelle 2025 sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päätöksen mukaisesti
Pirkanlinna	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisoohjaajien henkilöstökulut: vakituinen vastaava nuorisoohjaaja 1 htv + määräaikaiset nuorisoohjaajat noin 0,5 htv Ala- ja yläkouluikäisille on omat tilatoiminta-aikansa nuopparilla lukuvuoden aikana säännöllisesti: 3.–6.-luokkaisille 2 krt/ vko, 13–17-vuotiaille 2–3 krt/vko Suosituksessa Pirkanlinnan tilatoiminnassa (50–60 osallistujaa/ krt) on läsnä aina kaksi nuorisoohjaajaa
Myllymäen nuorisotila	<ul style="list-style-type: none"> Myllymäen koulun yhteydessä sijaitseva Myllytila on avoinna koulun lukuvuoden ajan maanantaisin kahden tunnin ajan
Tilaisuudet	<ul style="list-style-type: none"> Tuotetaan nuorille suunnattuja tilaisuuksia yhdessä muiden toimijoiden kanssa Järjestetään nuorille matkoja maakunnallisiin, alueellisiin ja/ tai valtakunnallisiin tapahtumiin (kuten konsertteihin, peleihin, nuorten taidetapahtumiin jne.) resurssien ja nuorten toiveiden mukaisesti
Nuorisovaltuusto	<ul style="list-style-type: none"> Nuva suunnittelee ja toteuttaa nuorille tilaisuuksia ja toimintaa sekä ottaa kantaa nuoria koskeviin asioihin
Nuorten työvalmennus	<ul style="list-style-type: none"> Järjestetään Valmiudet työelämään -jakso kuuden henkilön ryhmälle kahden viikon ajaksi
Ohjaamo	<ul style="list-style-type: none"> Ollaan mukana Ohjaamo Kuusiokunnissa ja pidetään Ähtärin Ohjaamo-pistettä avoinna pop up -tapahtumien muodossa
Ehkäisevä päihdetyö	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään ehkäisevää päihdetyötä Ähtärissä maakunnallisen ept-verkoston, alueellisen ept-tiimin ja Ähtärin oman, monialaisen ehkäisevän päihdetyön työryhmän kanssa.
Avustukset	<ul style="list-style-type: none"> Ähtärin kaupungin vuotuiset avustukset ähtäriläisille nuorisotalon järjestöille ja toimijoille hakemustenperusteella: päätökset tekee sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Ähtärin yhteisöllisyys -hanke III	<ul style="list-style-type: none"> LSSAVI:lta on saatu 30.000 euron jatkorahoitus kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön kehittämiseen ja vahvistamiseen 31.12.2024-31.12.2026. Hankkeessa on 40 %:n työajalla yhteisöohjaaja, joka työskentelee Otson yhtenäiskoululla sekä osin nuorisotoimen tilatoiminnassa. Omarahoitus osuus hankkeelle on 3333,33 euroa (10 %)
Ähtärin harrastamisen Suomen malli -hanke 5.	<ul style="list-style-type: none"> LSSAVI:lta on saatu 18.000 euron erityisavustus kunnille harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen. Hanke toteutetaan ajalla 1.8.2025-31.7.2026. Hankkeessa on palkattuna kerho-koordinaattori 12 %:n työajalla. Hankkeen omarahoitus osuus on 7714,29 euroa (30 %) Toiminnan jatkamiseksi (1.8.2026-) haetaan uutta hankerahoitusta.
Seiska-Rojecti -hanke	<ul style="list-style-type: none"> LSSAVI:lta on saatu 1000 euron avustus lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan. Hanke toteutetaan syksy -25 ja kevät -26. Seiska-Rojecti on 7-luokkalaisten ikioma nuopparitoiminta. Toiminnan vastuuhlöet ovat vastaava nuorisoohjaaja ja koulukuraattori. Hankkeen omarahoitus osuus 111,11 euroa (10 %).
Etsivä nuorisotyö -hanke	<ul style="list-style-type: none"> Haetaan avustusta etsivän nuorisotyön toteuttamiseksi Ähtärin kaupungin omana toimintana.
Nuorten työpajatoiminta -hanke	<ul style="list-style-type: none"> Haetaan avustusta nuorten työpajatoiminnan toteuttamiseksi Ähtärin kaupungin omana toimintana.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
62	113 500	Toimintatuotot	57 500	58	58	58
-219	-291 900	Toimintakulut	-229 500	-230	-230	-230
-157	-178 900	Toimintakate	-172 000	-172	-172	-172

LIIKUNTATOIMI

Liikuntalain (390/2015) 5 §:n mukaan kuntien tehtävänä on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohde-ryhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Hallinnollisesti liikuntatoimi on osa vapaa-aikatoimea.

Ähtärin kaupungin investointisuunnitelmassa liikuntatoimeen liittyvät varatut määrärahat: Liikuntapaikkojen kunnostaminen ja rakentaminen.

Kustannuspaikka	Kustannuspaikalta katettava toiminta liikuntatoimessa vuonna 2026
Hallinto	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntatoimen hallinnon henkilöstökulut (vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö 1/4 htv + liikuntapalveluvastaava 1 htv) • Koordinoidaan kaikkien kaupungin omistamien liikuntatilojen käyttöä ja vakiovuorohakua sekä tehdään päätökset vakiovuoroista • Seuraparlamentti 1–2 kertaa vuodessa
Kuntoliikunta	<ul style="list-style-type: none"> • Matalankynnyksen liikuntakampanjat/tempaukset kaiken ikäisille • Käyttöasteen lisääminen markkinoinnin avulla
Ulkoilureitit	<ul style="list-style-type: none"> • Ylläpidetään ja kehitetään Ähtärin monipuolista ulkoilureittien verkostoa ympärivuotisesti
Kilpaliikunta	<ul style="list-style-type: none"> • Muistetaan vuonna 2025 valtakunnallisella tasolla menestyneitä ähtäriläisiä urheilijoita stipendein • Myönnetään kolme tunnustuspalkintoa vuodelta 2025: Vuoden urheilija, Vuoden valmentaja ja Kunnan kuntalainen
Uimahalli Loiske	<ul style="list-style-type: none"> • Uimahalli Loiske pyritään pitämään avoinna päivittäin lukuun ottamatta 2–4 viikon mittaista vuosihuoltoa • Järjestetään tapahtumia ja tempauksia resurssien mukaan • Tarjotaan maksuton virtuaalivesijumppa
Jääurheilualueet	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntapaikkojen hoitajien (yht. 2 htv) henkilöstökuluista 1/3 • Ylläpidetään jääurheilualueita/ ulkojääkenttiä keskustassa ja Myllymäellä
Hiihtoladut	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntapaikkojen hoitajien (yht. 2 htv) henkilöstökuluista 1/3 • Ylläpidetään latuverkostoa
Kesäliikuntapaikat	<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntapaikkojen hoitajien (yht. 2 htv) henkilöstökuluista 1/3 • Vastataan urheilukentän käytöstä, huollosta ja välineistä • Ylläpidetään kolmea virallista uimarantaa ja testautetaan veden laatu säännöllisesti kesäaikaan Kunnantalon rannassa, Mekkorannassa ja Kalliolammella Myllymäellä
Liikuntahalli	<ul style="list-style-type: none"> • Yksittäisten vuorojen varaukset tehdään Julius-varausjärjestelmässä • Myös vakiovuorot ovat nähtävissä Juliuksessa
Keilahalli	Hotelli Mesikämmenen kanssa palvelusopimus keilahallin toiminnan ylläpidosta 1.2.2025 alkaen.

Avustukset	• Ähtärin kaupungin vuotuiset avustukset ähtäriläisille liikunta-alan järjestöille ja toimijoille hakemustenperusteella: päätökset tekee sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Hyvinvoivat työikäiset -hanke	•Saatu LSSAVI:lta 6000e avustus työikäisten liikunta- ja elintapaneuvonnan kehittämiseksi. Omavastuuosuus 40 %.

Määrätavoitteet

Uimahalli Loiske Ähtäri TA2026
- kävijämäärät 30.000

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
188	284 700	Toimintatuotot	287 000	287	287	287
-763	-799 500	Toimintakulut	-997 200	-997	-997	-997
-575	-514 800	Toimintakate	-710 200	-710	-710	-710

AAMUPÄIVÄ- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta on osa kaupungin hyvinvointi- ja sivistyspalveluja Opetushallituksen suositusten mukaisesti. Toimintaa järjestetään 1. ja 2. -vuosiluokan lapsille entisen Otsonkoulun - nykyisen Otson yhtenäiskoulun v. 2015 saneeratussa ns. Reppula- rakennuksessa, jossa toimii Ollinkulman päiväkotiki - varhaiskasvatus ja esikoulu. Reppulan apip-toiminnan lapset nauttivat välipalan iltapäivisin yhtenäiskoulun ruokasalissa. Myllymäen koulun apip-toiminnan tarve ja järjestäminen selviää lukuvuosittain kevään apip-toimintahakemusten sekä esikoululaisten varhaiskasvatustarpeen perusteella. Myllymäen koululla järjestetään apip-toimintaa lukuvuonna 2025–2026, johon integroituvat myös esikoululaiset.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on noin 40 paikkaa, jotka on tarkoitettu 1. ja 2. -vuosiluokan lapsille sekä kaikkien vuosiluokkien tukea tarvitseville lapsille. Erityishuolto-ohjelman (EHO) piiriin kuuluvien pienluokan lasten apip-toiminta toteutetaan eriytetysti yhtenäiskoulun tiloissa ja soveltuvin osin integroidusti 1–2-luokkalaisten apip-toimintaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohdanna on tarjota lapselle turvallinen kasvuympäristö, jossa hänellä on mielekästä vapaa-ajan toimintaa ja kavereita. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajantoiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
38	33 300	Toimintatuotot	35 000	35	35	35
-122	-105 900	Toimintakulut	-133 600	-134	-134	-134
-84	-72 600	Toimintakate	-98 600	-99	-99	-99

Joustava varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista sekä koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten ja yhdenvertaisten periaatteiden mukaisesti. Joustavaa varhaiskasvatusta pyritään järjestämään lapselle subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden mukaisesti sekä vastaamaan huoltajien työ- tai opiskelutilanteisiin tarvittaessa kaikkina vuorokaudenaikoina.

VARHAISKASVATUS

Tulosalueeseen kuuluvat:

1. Päiväkodit
2. Perhepäivähoito
3. Ryhmäperhepäivähoito
4. Lasten kotihoidon tuki
5. Esiopetus
6. Vauvabonus

Toiminnan yleiskuvaus

Ähtärin varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat laadukasta varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Toimintaamme varhaiskasvatuksessa ohjaavat lain ja asetusten lisäksi velvoittava valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä Ähtärin kaupungin oma varhaiskasvatussuunnitelma. Jokaiselle varhaiskasvatuslapselle laaditaan velvoittava varhaiskasvatussuunnitelma sekä esioppilaalle esiopetuksen oppimissuunnitelma.

Varhaiskasvatuspalvelut ovat keskeinen toimintakokonaisuus lapsiperheiden palveluissa ja tukijärjestelmässä. Varhaiskasvatuksen palveluina tarjotaan kaikille varhaiskasvatusiässä oleville lapsille varhaiskasvatuspaikka joko päiväkodista tai perhepäivähoidosta hoitajan kotoa. Päiväkodissa järjestetään sekä varhaiskasvatusta että esiopetusta.

Tassulan päiväkotit vastaa vuoropäivähoidosta. Vilikkilän ja Riihituvan päiväkodeissa tarjotaan varhaiskasvatusta arkena klo 6.30-17.00 välisenä aikana. Riihituvan päiväkodin toiminta päättyy 30.6.2026. Päiväkotien esiopetuksesta vastaa Ollinkulman päiväkotit. Ollinkulman päiväkodin aukiolo arkena on 6.30-17.00 välisenä aikana. Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään Ollinkulman päiväkodissa. Perhepäiväkoteja on kolme, jotka tarjoavat varhaiskasvatusta arkisin klo 6.30-16.30 välisenä aikana.

Lasten kotihoidon tuki on vaihtoehto kunnalliselle varhaiskasvatukselle. Kotihoidon tuen tarkoituksena on antaa alle 3-vuotiaiden lasten vanhemmille mahdollisuus taloudellisen tuen turvin hoitaa lasta kotona.

Vauvabonus

Ähtärin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vauvabonusta maksetaan 500e/ syntynyt tai adoptoitu lapsi/vuosi, enintään 1500e/lapsi, ja sitä maksetaan kolmeen ikävuoteen asti siten, että viimeinen erä maksetaan vuonna 2027 (vuonna 2024 syntyneille).

Vauvabonusta varten varataan v.2026 talousarvioon valtuuston päätöksen mukainen määräraha väestörekisteritiedoista saatavien tietojen pohjalta. Vuoden 2025 Ähtärissä syntyneiden/syntyvien lasten määräksi on arvioitu 30 lasta.

Toiminnan tavoitteet

Varhaiskasvatus järjestetään kokonaistarpeen ja resurssien mukaan. Toimintaan soveltuvat tilat, lainmukainen varhaiskasvatuksen henkilöstö, sekä henkilöstön- ja pedagogiikan johtaminen ovat laadukkaan varhaiskasvatuksen edellytyksiä. Varhaiskasvatuksen toiminta suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa käytetään sähköistä toiminnanohjausjärjestelmää PäikkyHallintoa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määrätään varhaiskasvatuksen toteuttamisen keskeisistä tavoitteista ja sisällöistä, varhaiskasvatuksen järjestäjän ja lasten huoltajien välisestä yhteistyöstä, monialaisesta yhteistyöstä sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman sisällöstä.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista arvioidaan vähintään kerran toimintavuodessa. Kolmitasoisien tuen malli vahvistaa lapsen oikeutta saada riittävää tukea oikea-aikaisesti ja joustavasti inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Tuki tuodaan osaksi lapsen oman ryhmän toimintaa pedagogisin, rakenteellisin ja/tai hoidollisin keinoin. Tehostetun ja erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
123	53 000	Toimintatuotot	71 500	72	72	72
-2 743	-2 602 200	Toimintakulut	-2 275 100	-2 275	-2 275	-2 275
-2 620	-2 549 200	Toimintakate	-2 203 600	-2 204	-2 204	-2 204

JOUKKOLIIKENNE

Avoin joukkoliikenne kilpailutetaan keväällä 2026 yhteistyössä muiden alueen kuntien kanssa. Osa koulukuljetuksesta järjestetään hyödyntäen avointa joukkoliikennettä.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
-205	-230 000	Toimintakulut	-280 000	-280	-280	-280
-205	-230 000	Toimintakate	-280 000	-280	-280	-280

PALKKAHALLINTO

Toiminnan yleiskuvaus

Palkkahallinto sisältää HR:n sekä palkanlaskennan. CGI:n Populus on ollut järjestelmänä käytössä vuodesta 2024.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
-89	-103 200	Toimintakulut	-90 400	-90	-90	-90
-89	-103 200	Toimintakate	-90 400	-90	-90	-90

HENKILÖSTÖHALLINTO

Kaupunkistrategia määrittelee tavoitteeksi, että olemme työhömmme sitoutuneita, osaavia ja motivoituneita ja arvostamme omaa työtämme. Pystymme vaikuttamaan omaan työhömmme ja sen kehittämiseen. Olemme hyvämaineinen ja vetovoimainen työnantaja. Arvostamme henkilöstömmme työtä ja ymmärrämme henkilöstön olevan keskeisin voimavara. Tuemme omaehtoista kouluttautumista ja järjestämme tarvittaessa lisä-/täydennyskoulutusta. Resursoimme henkilöstön vastaamaan kaupungin tarpeita.

Henkilöstöhallinto käsittää työsuhdehallinnon, työterveyshuollon, työpaikkaruokailun ja kahvituksen kustannuspaikat.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
75	61 000	Toimintatuotot	61 000	61	61	61
-208	-189 300	Toimintakulut	-200 600	-201	-201	-201
-133	-128 300	Toimintakate	-139 600	-140	-140	-140

6.9 TILA- JA INFRAPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Kaupunkistrategia huomioidaan tila- ja infrapalveluiden lautakunnan eri tulosalueilla

- tila- ja infrapalveluiden yhteiskustannukset
- infrapalvelut
- tilapalvelut
- viranomaispalvelut

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

Tila- ja infrapalvelut: tavoitteet ja mittarit

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, tila- ja infralautakunta, jory, maankäyttöinsinööri, toimittajat, ympäristönsuojelusihteeri, osakas- ja osuuskunnat	
Tavoite	Mittarit
Kestävä kaupunkisuunnittelu:	<ul style="list-style-type: none">- kaavoitusten lukumäärä ja läpimenoaika- myytävänä olevat/myydyt tontit- maa-alueiden osto- toimijoiden palaute alueiden toimivuudesta
Puhdas luonto ja puhtaat vesistöt:	<ul style="list-style-type: none">- vesistöhankkeet- tehdyt toimenpiteet- leväseurannan tulokset- hankkeet
Palvelevat kulkuyhteydet:	<ul style="list-style-type: none">- tiehankkeet, lkm.- valokuituhankkeet, lkm.- junavuorot, lkm.- linja-autovuorot lkm.
Laadukas tontti- ja tilatarjonta:	<ul style="list-style-type: none">- tonttien määrä- myydyt tontit- tyhjien tilojen määrä- tilojen käyttöaste

Tila- ja infrapalvelut:

Kestävä kaupunkisuunnittelu

Edistämme kaavoituksella kaupungin asunto-, matkailu- ja elinkeinopolitiikkaa, tuemme luonnon ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimista sekä ohjaamme luonnonvarojen hyödyntämistä. Kehitämme ja elävöitämme keskusta- alueen kaupunkikuvaa. Aktivoimme torin aluetta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa torialueen tapahtumilla.

Ympäristöt ja vesistöt

Vahvuutemme ovat puhdas luonto ja järvet. Erityisesti vesistöjen läheisyys on alueen valttikortti. Puhdas ympäristö houkuttelee asukkaita, kesäasukkaita sekä matkailijoita.

Turvaamme ympäristön ja vesistöjen kestävää virkistyskäyttöä yhdessä osakas- ja osuuskuntien kanssa.

Hyödynnämme hankerahoitusta vesistöjen suojelussa yhdessä osakas- ja osuuskuntien kanssa.

Palvelevat kulkuyhteydet

Huolehdimme ja vaikutamme tärkeiden liikenneyhteyksien, kuten valtatie 18 ja muiden teiden kuntoon, jotta saavutettavuutemme vahvistuu.

Turvaamme junaliikenteen säilymisen matkustajien tarpeet huomioon ottaen. Tietoliikenneyhteydet takaavat nopean ja vakaan yhteyden, joka mahdollistaa etätyön tekemisen.

Laadukas tontti- ja tilatarjonta

Huolehdimme kaavoituksella riittävästä tonttitarjonnasta. Tyhjät ja laadukkaat tilat saadaan nopeasti käyttöön.

TILA- JA INFRAPALVELUIDEN YHTEISKUSTANNUKSET

Toiminnan yleiskuvaus

Tila- ja infrapalveluiden yhteiskustannukset vastuualue käsittää luottamushenkilöhallinnon (lautakunta) ja yhteisiä toimistopalveluita. Tehtävinä on huolehtia tila- ja infrapalveluiden lautakunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta, päätösten täytäntöön panosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös tiffin toimen arkistotoimen hoito ja kirjaaminen, postitus yms. toimistotyöt.

Laatutavoitteet

Lautakuntakäsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltijapäätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta.

Määrärahat €

TP 24 1000 €	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
25	5 000	Toimintatuotot	200	0	0	0
-83	-35 000	Toimintakulut	-68 600	-69	-69	-69
-59	-30 000	Toimintakate	-68 400	-68	-68	-68

INFRAPALVELUT

Toiminnan yleiskuvaus

Infrapalvelujen vastuualue käsittää kaavateiden ylläpidon, varikkotoiminnan, puistojen, uimarantojen sekä muiden yleisten alueiden hoidon sekä metsä-, maa- ja vesialueet, kaupungin omistamien metsien hoidon ja metsän myyntitulot sekä maa- ja vesialueiden vuokraukset. Varikon toimintaan kuuluvat kaupungin eri sektoreita koskevat huolto- ja korjaustoimet sekä varastotoimintojen hoito. Kaavateiden talvi- ja kesäkunnossapito on ulkoistettu.

Laatutavoitteet

Jalkakäytävien ja kevyenliikenteen väylien sekä suojateiden talvikunnossapito hoidetaan niin, että liikkuminen niillä on turvallista. Puistojen, uimarantojen, venesatamien sekä muiden yleisten alueiden hoito ja ylläpito toteutetaan siten, että ne tarjoavat viihtyisät ja virikkeitä tarjoavat puitteet asumiseen ja vapaa-aikaan.

Vuoden 2026 osalta on tarkoitus keskittyä pienempiin korjaus ja kunnossapito investointeihin.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
706	505 800	Toimintatuotot	1 059 800	1 060	1 060	1 060
-1 201	-762 200	Toimintakulut	-1 295 700	-1 296	-1 296	-1 296
-495	-256 400	Toimintakate	-235 900	-236	-236	-236

Määrätavoitteet

	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
Rakennuskaavateitäyht./m	60129	60129	60 129	60 129	60 129	60 129
Päällysteaste %	73,99	71,93	71,94	71,94	71,94	71,94
Kev.liikenteen väylät/m	18188	18748	18748	18748	18748	18748
Päällysteaste %	83,65	84,14	84,14	84,14	84,14	84,14
Puistoja:						
-hoitoluokka AI/ha	0	0	0	0	0	0
-hoitoluokka AII/ha	18	18	18	18	18	18
-hoitoluokka AIII/ha	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2
Leikkipaikkoja/kpl	11	12	12	12	12	12
Kaavat ja kevyenl. väylät hoitokust. €/m	4,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Puistojen hoitokust. €/m ²	0,5	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30

YKSITYISTIET

Toiminnan yleiskuvaus

Tavoitteena on yksityisteiden kohtuullinen kunnossapito ja mahdollisimman hyvät kulkuyhteydet haja-asutusalueille, mikä omalta osaltaan pyrkii säilyttämään maaseudun asuttuna. Vuodesta 2020 lähtien kunnossapitoavustukset on myönnetty hakemusperusteisesti. Yksityisteiden kunnossapitoavustukset haetaan vuosittain helmi-maaliskuussa erillisellä hakulomakkeella. Lomake löytyy kaupungin nettisivuilta hakusanalla yksityistiet.

Yksityisteiden hoito ja hallinnointi on tila- ja infrapalvelut lautakunnan alaisuudessa. Yksityisteiden kunnossapitoavustukseen varattu määräraha on 50.000 euroa, joka jaetaan avustusta hakeneiden yksityisteiden kesken. Vuonna 2025 kaupungin kunnossapitoavustuksia myönnettiin 67 eri tiekunnalle.

Kaupungille osoitetut perusparannusavustushakemukset anotaan erikseen ja ne käsitellään tila- ja infrapalveluiden lautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa ylitysoikeutena. Perusparannushankkeiden avustusmäärärahat ovat sidoksissa valtion hyväksymiin avustusmäärärahoihin.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
6		Toimintatuotot				
-114	-57 400	Toimintakulut	-58 400	-58	-58	-58
-108	-57 400	Toimintakate	-58 400	-58	-58	-58

Yksityisteiden talousarvioluvut sisältyvät Infrapalveluiden –määrärahoihin.

TILAPALVELUT

Toiminnan yleiskuvaus

Tilapalvelu luo edellytykset muille toiminnoille ylläpitämällä ja kehittämällä toimitiloja ja asuin-kiinteistöjä sekä hoitamalla kiinteää omaisuutta siten, että kiinteistöjen arvo säilyy.

Vuonna 2023 tilapalvelujen sisällä luotiin erillinen kustannuspaikka siivoukselle ja puhtaanapidolle, jotta kustannusseurantaa pysytään entistä tarkemmin kehittämään. Vuoden 2024 osalta taloudellisen seurattavuuden ennustettavuutta ja luotettavuutta pyritään entisestään kehittämään.

Laatutavoitteet

Tilapalvelun ammattitaitoisen henkilöstön tavoitteena on hoitaa kiinteistöjä niin, että ne ovat henkilöstölle / asiakkaille terveellisiä ja turvallisia käyttää ja että asiakastyytyväisyys näiltä osin täyttyisi.

	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
Opetusrakennukset						
määrä kpl	6	6	6	6	6	6
m2	14269	14269	14269	14269	14269	14269
Sosiaalitoimen rakennukset						
määrä kpl	5	5	5	5	5	5
m2	5571	5571	5571	5571	5571	5571
Toimisto- ja hallintorakennukset						
määrä kpl	1	1	1	1	1	1
m2	2852	2852	2852	2852	2852	2852
Kokoontumisrakennukset						
määrä kpl	13	13	13	13	13	13
m2	12234	12234	12234	12234	12234	12234
Muut rakennukset						
määrä kpl	21	21	21	21	21	21
m2	9366	9366	9366	9366	9366	9366
Määrä kpl yhteensä	46	46	46	46	46	46
Neliöt yhteensä	44292	44292	44292	44292	44292	44292

Taloudellisuustavoitteet

	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
Rakennusten kunnossapitomenot €/m2	46	52	52	52	52	52

Kehittäminen

Kiinteistöhoito on siirtynyt Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy:n palvelukseen. Käyttöön on otettu vuoden 2020 aikana sähköinen huoltokirjajärjestelmä, jonka avulla palvelun laatua ja seurantaa voidaan parantaa. Tilapalvelun vastuulle siirtyvät 2024 vuoden aikana uudet valmistuvat rakennukset, joiden huolto ja kunnossapito toimintaan tullaan panostamaan laajasti. Esimerkiksi uuteen uimahalliin ja uuteen perusopetuksen kouluun on tilattu huoltokirjakoordinointi, jonka avulla myös tietomalli-pohjainen ylläpito on tulevaisuudessa mahdollista.

Vuoden 2023 aikana on otettu käyttöön kiinteistöjohtamisen työkaluksi Senaatti-kiinteistöjen tarjoama ohjelmisto, helpottamaan tiedon hallintaa ja mahdollistamaan tiedolla johtaminen kiinteistöpuolella. Vuoden 2024 talousarvion osalta kerättyä tietoa onkin hyödynnetty talousarvion laadinnassa.

Kiinteistöstrategia on valmistunut kesällä 2023 ja vuonna 2024 on tarkoitus toimeenpanna strategian linjauksia, joita ovat muun muassa taloudellinen tehokkuus, korkea käyttöaste, terveelliset ja turvalliset tilat sekä energiatehokkaat rakennukset.

Tilapalvelun tavoitteena on hyödyntää mahdollisimman paljon kaupungin omien rakennustyömiesten osaamista ja tarjota palvelua myös konserniyhtiölle pienten ja keskisuurten korjausten osalta. Myös Kiinteistöhuolto Oy ja tilapalvelun yhteistyötä on jatkossakin tarkoitus edistää. Yhteistyötä tehdään myös Ähtärin kaupungin puisto-osaston kanssa, jotta resurssit ovat tehokkaassa käytössä ja jokaiseen tilanteeseen löytyy sopivat resurssit ja ratkaisut huomioiden taloudellisesti haastavat ajat.

Ähtärin kaupunki on liittynyt vuoden 2021 aikana kuntien energiatehokkuusohjelmaan. Ohjelman tavoitteena on kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen. Raportointivuoden 2022 osalta on saavutettu yli 100 000 € vuosittaiset säästöt energiankulutuksessa. Ähtärin kaupunki on kilpailuttanut itselleen energiatehokkuushankkeiden projektinjohdourakoitsijan, jonka johdolla tullaan vuonna 2024 toteuttamaan uusia toimenpiteitä taloudellisen tarkastelun ja kannattavuuden pohjalta huomioiden käytettävissä olevat määrärahat.

Hyvinvointialueen aloittamisesta on kulunut vuosi ja toistaiseksi kaikki SOTE-kiinteistöt on vuokrattu hyvinvointialueelle 2025 vuoden loppuun. Tilapalvelu pyrkii edistämään jatkossakin yhteistyötä hyvinvointialueen suuntaa, jotta hyvinvointialueen tilatarpeisiin pystytään vastaamaan nopeasti ja joustavasti.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
2 789	2 510 000	Toimintatuotot	2 593 800	2 594	2 594	2 594
-4 443	-2 407 600	Toimintakulut	-2 689 400	-2 668	-2 668	-2 668
-1 654	102 400	Toimintakate	-95 600	-74	-74	-74

VIRANOMAISPALVELUT

Viranomaispalvelujen vastuualueeseen kuuluvat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto alkaen vuonna 2023.

Rakennusvalvonta pyrkii toiminnallaan ohjaamaan kunnan rakennustoimintaa niin, että luotaisiin kuntalaisille mahdollisimman viihtyisä, turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen asuin-ympäristö. Ympäristönsuojelun tehtävänä on edistää kestävä kehityksen huomioimista, säilyttää ympäristö viihtyisänä, suojella vesistöjä sekä seurata niiden tilaa, suojella ympäristö- ja luontoarvoja sekä edesauttaa ympäristön kunnostushankkeiden toteutumista.

Laatutavoitteet

Lautakunnan käsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltija-päätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta. Uuden rakentamislain voimaantulon jälkeen kuntalaisille pyritään tarjoamaan opastusta uusiin määräyksiin liittyen.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
42	126 000	Toimintatuotot	45 000	45	45	45
-1 097	-387 000	Toimintakulut	-314 300	-314	-314	-314
-1 055	-261 000	Toimintakate	-269 300	-269	-269	-269

Määrätavoitteet

	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
Myönnetyt rakennusluvut	42	50	30	30	30	30
Ilmoitusluvut	8	25	-	-	-	-
Toimenpideluvat	23	55	-	-	-	-
Valmistuneet rakennukset	77	35	40	40	40	40
Katselmukset	288	190	200	200	200	200
Maa-ainesvalvonnat	10	10	10	10	10	10
Ympäristöluvut	2	3	3	3	3	3
Vesitutkimukset	2	10	5	5	5	5
Ympäristötarkastukset	28	50	20	20	20	20
Ympäristöseuranta	146	180	150	150	150	150
Ympäristölupavalvonta	9	20	10	10	10	10

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aloittaessa 1.1.2023 on nykyisellään SOTE-organisaatioissa olevat ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet organisoitava uudelleen. Seinäjoen kaupunki on valmistellut Seinäjoen kaupungin ja naapurikuntien (ml. Ähtärin kaupunki) välisen sopimuksen ympäristöterveydenhuollon yhteisestä toimielimestä. Kyseessä on Kuntalain 8 §:ssä tarkoitettu sopimus kunnan järjestämisvastuun siirtämisestä ja 52 §:ssä tarkoitettu sopimus yhteisestä toimielimestä. Sopimus korvaa 1.1.2011 voimaan tulleen ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen. 1.1.2023 alkaen sopimuskuntien yhteinen toimielin on Seinäjoen kaupungin lupa-asiaintautakunnan alainen ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintajaosto.

Määrärahat €

TP 24 1000€	TA 25		TA 26	TS 27 1000€	TS 28 1000€	TS 29 1000€
		Toimintatuotot				
-155	-130 000	Toimintakulut	-130 000	-130	-130	-130
-155	-130 000	Toimintakate	-130 000	-130	-130	-130

Ympäristöterveyden huollon määrärahat sisältyvät yllä oleviin viranomaispalveluiden määrärahoihin.

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Palo- ja pelastustoimi siirtyi 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle.

RUOKAPALVELUT

Vuodesta 2023 alkaen ruokapalvelut toteutetaan ostopalveluna Kokkaamo Ateriapalvelut Oy:ltä, jossa omistajina ovat Isojoki, Kuortane, Soini, Ähtäri ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue. Ähtärin kaupungin työntekijät on siirretty vuoden 2022 lopulla vanhoina työntekijöinä perustetulle yhtiölle.

Ähtärin kaupungin työntekijöiksi jäivät ateriankuljettajat ja yhdistelmätyöntekijät päiväkodeissa sekä kouluissa. Yhdistelmätyöntekijät kuuluvat tilapalvelukoordinaattorin johdettavaksi ja heidän kustannuksensa näkyvät uudella siivous- ja puhtaanapito kustannuspaikalla.

ORGANISAATIOKAAVIO

KAUPUNGINVALTUUSTO KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginjohtaja

Johtoryhmä

Hyvinvointipalvelut

Toimialajohtaja Koulut

Vapaa-aika Varhaiskasvatus
Henkilöstöhallinto Sote
(Hyvinvointialue 1.1.2023)

Elinvoima

Elinvoima
Kaavoitus

Markkinointi ja viestintä
Konsernin talous- ja
hallintopalvelut

Tila- ja infrapalvelut

Toimialajohtaja
Tilapalvelut
Infrapalvelut
Viranomaispalvelut

Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy

Kiinteistö Oy Ähtärin Vuokratalot

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy

Kiinteistö Oy Ähtärin Sairaalanmäki

Ähtärin Energia ja Vesi Oy

Ähtärin Liikunnan Tuki Oy

Ähtärin Zoo Resort Oy

Ähtärin Matkailu Oy

7. TULOSLASKELMA (1000 €) ulk/sis.

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 138	1 957	2 249	2 250	2 250	2 250
Maksutuotot	147	135	130	130	130	130
Tuet ja avustukset	537	226	284	293	284	300
Muut toimintatuotot	2 061	1 815	2 542	2 242	2 242	2 242
TOIMINTATUOTOT	4 883	4 133	5 205	4 914	4 905	4 921
VALM. OMAAN KÄYTTÖÖN	252					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-9 744	-9 018	-9 473	-9 483	-9 473	-9 493
Palvelujen ostot	-5 638	-5 297	-5 163	-5 164	-5 163	-5 166
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 583	-1 420	-1 734	-1 734	-1 734	-1 735
Avustukset	-458	-730	-676	-655	-655	-655
Muut toimintakulut	-4 250	-1 796	-1 923	-1 924	-1 923	-1 924
TOIMINTAKULUT	-21 671	-18 261	-18 970	-18 960	-18 949	-18 973
TOIMINTAKATE	-16 536	-14 128	-13 765	-14 046	-14 044	-14 052
Verotulot	13 098	14 635	14 938	14 932	15 309	15 309
Valtionosuudet	3 272	2 673	2 563	2 563	2 563	2 563
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	24	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	540	419	378	378	378	378
Korkokulut	-1 310	-1 300	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Muut rahoituskulut	-1	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja - kulut	-746	-881	-623	-623	-623	-623
VUOSIKATE	-912	2 299	3 113	2 827	3 206	3 198
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 897	-2 788	-2 788	-2 788	-2 788	-2 788
Arvonalentumiset						
Poistot ja arvonalentumiset	-1 897	-2 788	-2 788	-2 788	-2 788	-2 788
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Satunnaiset erät yhteensä						
Tilikauden tulos	-2 809	-489	326	39	418	410
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-2 809	-489	326	39	418	410
Tavoitteet ja tunnusluvut						
Toimintatulot/Toimintamenot, %	-22,5	-22,6	-27,4	-25,9	-25,9	-25,9
Vuosikate / Poistot, %	-48,1	-82,5	111,7	101,4	115,0	114,7
Vuosikate, euro/asukas	-174,7	440,4	596,4	541,6	614,2	612,6
Kertynyt yli-/alijäämä	-4 532					
Asukasmäärä vuoden lopussa	5221	5220	5220	5220	5220	5220

8. RAHOITUSLASKELMA (1000€) vuosi 2026

RAHOITUSLASKELMA	TP 24	TA 25	TA 26	TS 27	TS 28	TS 29
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	-912	2 299	3 114	2 827	3 206	3 198
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauuserät	-133	-29	-150	-150	-150	-150
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-9 728	-1 327	-1 278	-727	-777	-2 067
Rahoitusosuudet investointimenoihin	170		100			
Pysyvien vastaavien						
hyödykkeiden luovutustulot	203	29	150	150	150	150
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 400	972	1 936	2 100	2 429	1 131
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-5		85	85		
Antolainasaamisten vähennykset	5					
Lainakannan muutokset	0					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähenn.	-1 175	972	-2 021	-2 185	-2 429	-1 131
Lyhytaik.lainojen muutos	10 500					
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-410					
Rahoituksen rahavirta	8 915	972	-1 936	-2 100	-2 429	-1 131
Lainakanta 31.12 milj. eur	51,2	50,2	48,3	46,2	43,8	44,9
Investointien tulorahoitus %	9,5	-173,2	-264,3	-388,9	-412,6	-154,7
Kassavarat 31.12.	1594					

9. INVESTOINNIT 2026–2030 ÄHTÄRIN KAUPUNKI

INVESTOINTIOHJELMA 2026-2030				2026	2027	2028	2029	2030
9021	Maanhankinta			60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
9022	Rakennusten osto (Hotelli Mesikämmen)			40 000				
9031	Osakkeiden osto (SVOP Teollisuuskintei-			100 000				
9482	Sedun varastotontti			163 500				
9456	Ostolanhovi			265 000				
	YHTEENSÄ Kiinteä omaisuus			628 500	60 000	60 000	60 000	60 000
Talorakennus				2026	2027	2028	2029	2030
9464	Uimahalli Loiske			10 000		10 000		
9476	Otson yhtenäiskoulu			15 000	10 000		10 000	
9424	Vilikkilän päiväkoti						950 000	
9447	Otsonlinna/Otsonkoti				15 000			
9445	Keilahalli			10 000	45 000			
9441	Pirkanlinna				90 000			
9470	Kaupungintalo						120 000	
9481	Osakehuoneistot			12 000	10 000	10 000	10 000	10 000
9443	Liikuntahalli				10 000			
9475	Punatulkku						550 000	
9471	Yrittäjätien hallit 7 ja 15			20 000				
9479	Energiainvestoinnit			75 000	75 000	50 000	50 000	
	TALONRAK. YHTEENSÄ			142 000	255 000	70 000	1 690 000	10 000
INFRA- rakentaminen				2026	2027	2028	2029	2030
9501	Kaavateiden rakentaminen ja päällystäminen			100 000	200 000	250 000	200 000	200 000
9510	Meijeritie klv osa 2			200 000		190 000		
9507	Moksun alueen kehittämistoimenpiteet					25 000	25 000	
9505	Katuvalaistus			50 000	50 000	50 000	25 000	25 000
9601	Puistot ja leikkialueet			15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
9630	Mustikkavuoren kehittäminen				50 000	20 000		
9641	Liikuntapaikat			15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
9512	Hulevesilinjojen saneeraus			50 000	30 000	20 000	20 000	20 000
	INFRA-RAKENTAMINEN YHT.			430 000	360 000	585 000	300 000	275 000
Rakentamis- ja tekniset palvelut				2026	2027	2028	2029	2030
9207	Lukion AV ja muut hankinnat			17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
9313	Srtiimaus-laitteisto			30 000				
9016	Rakennusvalvonnan järjestelmäpäivitykset			15 000				
9018	Sähköinen arkistointi			15 000				
9110	Tilapalvelun pakettiauto				35 000	45 000		
	MUU IRTAIN OMAISUUS			77 000	52 000	62 000	17 000	17 000
	INVESTOINNIT YHTEENSÄ			1 277 500	727 000	777 000	2 067 000	362 000
Tulorahoitus investoinneille				2026	2027	2028	2029	2030
9505	Kiinteä omaisuus (myynti)							
9510	Meijeritie klv osa 2			100 000				
				2026	2027	2028	2029	2030
	TULOT YHTEENSÄ			100 000	0	0	0	0
	YHTEENSÄ NETTO			1 177 500	727 000	777 000	2 067 000	362 000

III LIITTEET

VÄESTÖNJAKAUTUMA IKÄLUOKITTAIN

	31.12.2000 Yht.henk.	%	31.12.2024 Yht.henk.	%
0-6 vuotiaat	501	6,9	224	4,3
7-12	606	8,4	292	5,6
13-15	303	4,2	165	3,2
16-18	355	4,9	196	3,8
19-49	2 660	36,9	1 427	27,3
50-64	1 438	20,0	1 033	19,8
65-74	721	10,0	968	18,5
75 -	631	8,7	915	17,5
YHTEENSÄ	7 215	100,0	5 220	100,0

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA V. 2025– 2026

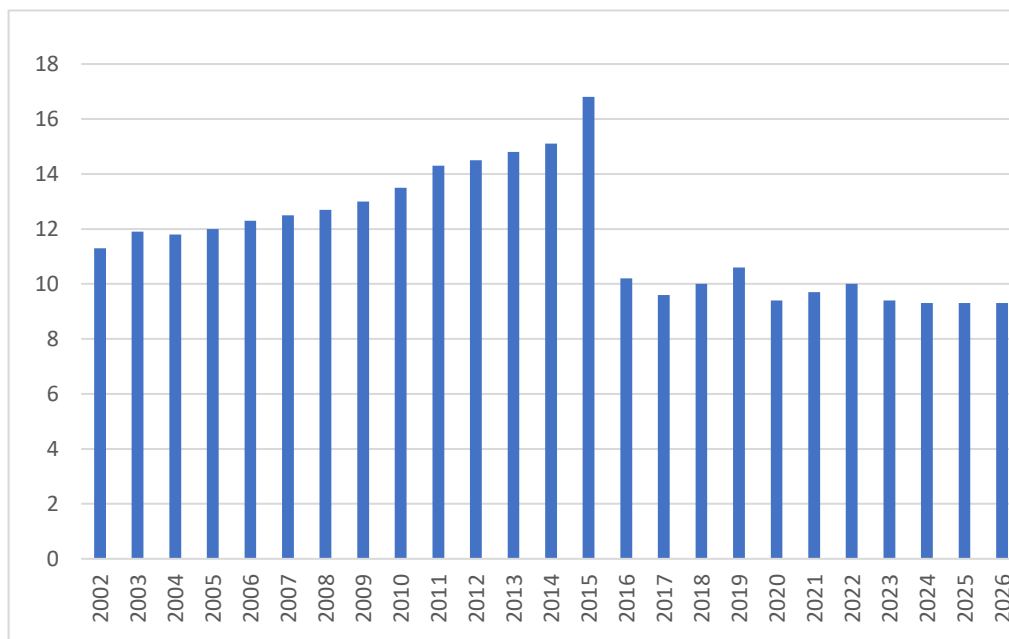
Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset
	2025	2026	
KAUPUNGINHALLITUS			
- kaupunginjohtaja	1	1	
Elinvoima			
- elinvoimakoordinaattori	1	1	
- viestintä- ja toimistosihteeri	1	1	
Kaavoitus			
- maankäyttöinsinööri	0,4	0,4	
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ	3,4	3,4	
Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset
	2025	2026	
Hallinto			
- hallintopäällikkö	1	1	
- asiantuntijapäällikkö	1	1	
- hallintosihteeri	1	1	
- toimistosihteeri	1	1	
Talous			
- talousjohtaja	1	1	
- toimistosihteeri	1	1	
- konsernin pääkirjanpitäjä	1	1	
- kirjanpitäjä (tytäryhtiöt)	1	1	
- ICT-asiantuntija	1	1	
HALLINTO- JA TALOUSOSASTO YHTEENSÄ	9	9	
Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset
	2025	2026	
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT			
Sivistystoimen hallinto ja palkat			
- sivistys- ja henkilöstöjohtaja, työsuojelupäällikkö	1	1	
- hallintosihteeri	1	1	
- palkkasihteeri	2	1,6	-0,4
Sivistystoimen hallinto ja palkat yht.	4,0	3,6	-0,4
Opetustoimi			
Perusopetus	2025	2026	
- rehtori	1,6	1,6	
- koulusihteeri	1,3	1,3	

- IT-palveluiden suunnittelija	1	1	
- luokanopettaja	16,6	15,6	-1
- erityisopettaja	5	6	
- lehtori	8,5	8,5	
- tuntiopettaja	11	11	
- vahtimestari, yhteinen	1	1	
- koulunkäynninohjaaja Myllymäki	5	4	
- koulunkäynninohj.Otson yhtenäiskoulu	15,3	15,3	
Perusopetus yhteensä	66,3	65,3	-1
Lukio			
- rehtori	0,4	0,4	
- lehtori	5,5	5,5	
- tuntiopettaja	0,5	0,5	
- koulusihteeri	0,2	0,2	
Lukio yhteensä	6,6	6,6	
Opetustoimi yhteensä	76,9	75,5	-1,4
Vapaa-aikapalvelut			
- vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö	1	1	
- kirjastosihteeri	1	1	
- kirjastonhoitaja	2,4	2,4	
- kulttuuri- ja kirjastopalveluiden suunnittelija	1	1	
- liikuntapalveluiden suunnittelija	1	1	
- uimavalvoja	2,5	2,5	
- liikunta-alueiden hoitaja	2	2	
- nuoriso-ohjaaja	1,5	1,5	
Vapaa-aikapalvelut yhteensä	12,4	12,4	
Varhaiskasvatus			
Varhaiskasvatus/hallinto			
- varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	
- varhaiskasvatuksen resurssityöntekijä	0,5	0,5	
Päiväkodit			
- vastaava varhaiskasvatuksen opettaja	3	2	-1
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	
- varhaiskasvatuksen opettaja	9	9	
- varhaiskasvatuksen sosionomi	1	0	-1
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	23	18	-5
- kiertävä resurssilastenhoitaja	1	1	
- hankelastenhoitaja	1	1	
- varhaiskasvatuksen resurssityöntekijä	0,25	0,25	
Päiväkodit yhteensä	40,75	33,75	-7
Perhepäivähoito	2025	2026	
- perhepäivähoitaja	4	3	-1
- varhaiskasvatuksen resurssityöntekijä	0,25	0,25	
Varhaiskasvatus yhteensä	47,0	37,0	-8
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ	134,3	124,9	-9,4

Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset
	2025	2026	
TILA- JA INFRAPALVELUT			
Hallinto			
- rakennuttaja- ja kiinteistöpäällikkö	1	1	
- rakennustarkastaja	1	1	
- piirtäjä- toimistos sihteeri	1	1	
- ympäristönsuojelusihteeri	0,5	0,5	
- yhdyskuntatekniikan insinööri	1	1	
- maankäyttöinsinööri	0,5	0,5	
Tila- ja infrapalveluiden hallinto yhteensä	5,0	5,0	
Tilapalvelu ja tekninen huolto			
- tilapalvelukoordinaattori	0,8	0,6	-0,2
- laitoshuoltajat	9,6	11,15	+1,55
- yhdistelmätyöntekijät, keittiö/siivous	3,4	3,85	+0,45
- tuntipalkkaiset työntekijät	6	6	
Varikko			
- huolto- ja korjausmies	1	1	
Ateriankuljetus			
- ateriankuljettaja	1	1	
Tilapalvelu ja tekninen huolto yhteensä	21,8	23,6	+1,8
Asuntotoimi			
- vuokra-asuntos sihteeri	0,2	0,4	+0,2
TILA- JA INFRAPALVELUT YHTEENSÄ	27	29	+2
ÄHTÄRIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	173,7	166,3	
MUUTOS			-7,4

HENKILÖSTÖMENOJEN KEHITYS

milj. euroa v. 2002-2026

□

TALOUSARVION 2026 YHDISTELMÄ

Käyttötalous	MENOT (1000€)			TULOT (1000€)			NETTO (1000€)		
	TA	TA	m-%	TA	TA	m-%	TA	TA	m-%
	2025	2026		2025	2026		2025	2026	
Keskusvaalltk	16	1	152,3	6	0	160,0	-10	-1	0,0
Tilintarkastustltk	24	25	4,2				-24	-25	4,2
Kaupunginvaltuusto	51	56	9,8				-51	-56	9,8
Kaupunginhallitus	2 577	2 513	-2,5	87	530	509,2	-2 490	-1 983	-20,4
Maaseutltk	30	30	0,0				-30	-30	0,0
Perusturvaltk	0	4		0	0	0	0	-4	
Sivistysltk	11 921	11 974	0,4	893	977	9,4	-11 028	-10 997	-0,3
Tila- ja Infrapalv.ltk	3 642	4 368	19,9	3 147	3 699	17,5	-495	-669	35,2
YHTEENSÄ	18 261	18 971	3,9	4 133	5 206	26,0	-14 128	-13 765	-2,6
Investoinnit	1 327	1 277	-3,8	0	100	0,0	-1 327	-1 177	-11,3
TALOUSARVIO YHTEENSÄ (Ilman rahoitusta)	19 588	20 248	3,4	4 133	5 306	28,4	-15 455	-14 942	-3,3

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN KOKOuspALKKIOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston hyväksymä KV 1.9.2025 § 81

1 § Soveltamisala

Kaupungin luottamushenkilöille suoritetaan kuntalain tarkoittamia palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lasten hoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän palkkiosäännön mukaan.

Viranhaltijalle maksetaan kokouspalkkio toimielimen luottamushenkilöjäsenille maksettavan kokouspalkkion suuruisena.

2 § Kokouspalkkiot

Kaupungin toimielinten kokouksista suoritetaan palkkiota seuraavasti:

- Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta 70 €
- Lautakunnat 57 €
- Muut toimielimet 50 €

Mikäli kokous tai työskentely kestää yli kolme tuntia, kokouspalkkio maksetaan silloin 50 %:lla korotettuna. Kokouksella tarkoitetaan edellä tässä pykälässä kuntalain tai muun lain tai asetuksen säännösten mukaisesti asetetun toimielimen sellaista kokousta, joka on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen ja jossa laaditaan pöytäkirja.

Valtuuston kokouksesta erillisestä iltakoulusta maksetaan kokouspalkkiota 50 euroa/kerta. Samansuuruinen palkkio maksetaan myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajan, kaupunginhallituksen puheenjohtajan, kaupunginjohtajan tai lautakunnan koolle kutsumasta seminaarista, projektityöskentelystä ja koulutukseen tai kokoukseen osallistumisesta.

Palkkion maksamisen edellytyksenä on, että tilaisuuteen lähetetään kirjallinen kutsu ja laaditaan muistio tai osallistujaluettelo. Tilaisuuteen osallistuvalla korvataan matkasta aiheutuvat kustannukset, kuten kokoukseen osallistuttaessa.

Puheenjohtajalle tai kokouksessa puheenjohtajana toimivalle varapuheenjohtajalle suoritetaan kokouspalkkio, joka vastaa asianomaisen toimielimen jäsenen kokouspalkkiota korotettuna 50 %:lla.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille, jotka osallistuvat kaupunginhallituksen kokoukseen, samoin kuin kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajille ja jäsenille, jotka osallistuvat kaupunginvaltuuston kokoukseen tai lautakunnan kokoukseen kaupunginhallituksen valitsemana edustajana suoritetaan kokouspalkkio samojen periaatteiden mukaisesti kuin asianomaisen luottamustoimielimen jäsenille.

3 § Samana päivänä pidetyt kokoukset

Samana kalenterivuorokautena pidetyistä useammasta kuin yhdestä saman toimielimen kokouksesta tai toimituksesta saa palkkion, jos niiden välinen aika on yli 3 tuntia.

4 § Vuosipalkkiot

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajille, kaupunginhallituksen puheenjohtajille ja lautakuntien puheenjohtajalle maksetaan edellä 2 §:n määrättyjen kokouspalkkioiden lisäksi puheenjohtajan tehtävistä palkkiota vuosittain seuraavasti:

- kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 2.200 €
- kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat 700 €
- kaupunginhallituksen puheenjohtaja 2.600 €
- kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat 700 €
- lautakuntien puheenjohtajat (pl. keskusvaalilautakunta) 350 €

Mikäli puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut yhdenjaksoisesti kuukauden. Tästä alkaen maksetaan varapuheenjohtajalle kutakin kalenterivuorokautta kohden vuosipalkkion 365:s osa siihen saakka, kunnes puheenjohtaja palaa hoitamaan tehtäviään.

5 § Sihteerin palkkio

Toimielimen sihteerille maksetaan kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna.

6 § Esittelijän palkkio

Toimielimen esittelijälle maksetaan kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna.

7 § Katselmukset, neuvottelut ja toimitukset

Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon kaupungin toimielimen jäsen osallistuu toimielimen päätöksen perusteella ja josta laaditaan pöytäkirja, maksetaan palkkiota 11,20 €/tunnilta.

8 § Kaupungin nimeämät edustajat

Virallisen päätöksen perusteella kaupungin edustajana toimittaessa maksetaan palkkio toimielimen palkkioperusteiden mukaan. Mikäli kaupungin nimeämä henkilö toimii muun yhteisön virallisessa kokouksessa kaupungin edustajana eikä toimielimen toimesta makseta kokouspalkkiota, maksetaan henkilölle 50 euron kokouspalkkio. Päätös koskee myös kaupungin työntekijää ja viranhaltijaa, joka on nimetty tehtävään myös silloin kun kokous järjestetään työaikana (myös läsnä- ja puheoikeudella nimettynä edustaja toimivaa koskien).

9 § Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta

Vaalilautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kultakin vaalitoimituspäivältä palkkiota kokouspalkkion lisäksi, johon samalla sisältyy palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä seuraavasti:

- Puheenjohtajalle 140 € ja jäsenelle 112 €.
- Vaalilautakunnan jäsenelle, joka vaalitoimituspäivänä hoitaa tehtävää 4 tuntia tai vähemmän maksetaan palkkiota 56 €.

Vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kultakin vaalitoimituspäivältä palkkiota kokouspalkkion lisäksi seuraavasti:

- Puheenjohtajalle 47 € ja jäsenelle 33 €.

10 § Ansionmenetyksen, matka- yms. korvaus

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä ja luottamustoimen vuoksi aiheutuvista 1 §:ssä tarkoitetuista kustannuksista kultakin alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmältä kuin 8 tunnilta kalenterivuorokaudessa. Tuntikorvauksen enimmäismäärä on 18 €.

Saadakseen korvausta työansion menetyksestä, luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä. Todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimenhoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimituksessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestä.

Saadakseen korvausta kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lasten hoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, luottamushenkilön tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys tällaisista kustannuksistaan.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua todistusta tai selvitystä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 10 € tunnilta. Luottamushenkilöiden tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamushenkilöiden kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamisesta tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssipäivärahaa soveltuvin osin kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti.

Oman kaupungin alueella oleviin kokouksiin ja toimituksiin maksetaan matkakorvausta, jos matka kokous- tai toimituspaikkaan on vähintään 3 km.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa toimittamalla vaatimus kirjallisesti kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajille voidaan vaihtoehtoisesti maksaa puhelinetuna 300 euroa/vuosi, ellei ko. henkilö käytä kaupungin puhelinliittymää.

11 § Palkkioiden maksaminen

Tässä säännössä mainitut palkkiot maksetaan neljännesvuosittain.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonserni on taloudellinen kokonaisuus, jonka muodostavat kunta (emoyhteisö) sekä ne juridisesti itsenäiset yhteisöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta (tytäryhteisöt).

Määräämisvalta merkitsee kunnan mahdollisuutta ohjata tytäryhteisöjen toimintaa niin, että koko konsernin tavoitteet ja edut tulevat otetuksi huomioon.

Kaupunginhallitus on 14.4.1997 § 180 hyväksynyt konserniohjeen, jonka mukaan konsernia johtaa kaupunginjohtaja. Ohjeen mukaan kunnan talousarviossa määritellään konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tavoitteet ja toimintaa ja taloutta koskevat tunnusluvut. Tavoitteiden tulee olla talousarviokauteen sidottuja ja mitattavia. Uusi konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa toukokuussa 2018.

Ähtärin kaupungin tytäryhteisöt:

Kuntakonsernin osuus

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy	100 %
Ähtärin Energia ja Vesi Oy	100 %
Ähtärin Matkailu Oy	100 %
Kiint. Oy Ähtärin Vuokralat	100 %
Ähtärin Liikunnan Tuki Oy	90,2 %
Ähtärin Zoo Resort Oy	89,8 %
Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy	100 %
Kiinteistö Oy Ähtärin Sairaalanmäki	50,1 %

Pirkanpohjasäätiö jäsen

Ähtärin kaupungin osakkuusyhtiöt:

As. Oy Alataival	32,4 %
Ähtäri Events Oy	28,7 %
Kokkaamo Ateriapalvelut Oy	20,1 %

Vastuutahot: Valtuusto, hallitus, tytäryhtiöt	
Tavoite	Mittarit
Talouden tasapainottaminen ulkoisia rahavirtoja hyödyntäen, tuottojen tulouttaminen:	- euromäärä/yhtiö
Kaupungin omistajaohjaus tytäryhtiössä:	- kontaktien määrä
Tytäryhtiöiden tuottama lisäarvo:	- arvon määrittely yhtiöittäin (miksi omistamme tämän yhtiön?)
Henkilöstö:	- henkilöstön määrä - henkilöstökyselyt, kehityskeskustelut

- Talouden tasapainottaminen ulkoisia rahavirtoja hyödyntäen
Tytäryhtiöiden taloudellinen tulos sallii emoyhtiölle tuottojen tulouttamista.
- Kaupungin omistajaohjaus tytäryhtiöissä
Omistajaohjaus ohjaa tytäryhtiöiden toimintaa strategisesti perusteltuun suuntaan.
- Tytäryhtiöiden tuottama lisäarvo
Tytäryhtiöiden tuoma lisäarvo tuo tuottojen lisäksi tunnettavuutta ja positiivisuutta.
- Henkilöstön määrä ja osaaminen vastaavat muuttuviin tarpeisiin
Tuemme omaehtoista kouluttautumista ja järjestämme tarvittaessa lisä-/ täydennyskoulutusta. Resursoimme henkilöstön vastaamaan kaupunkikonsernin tarpeita.

ÄHTÄRIN ENERGIA JA VESI OY

Y: 0184595-3

	TP 23	TP 24	TA 25	TA 26
Liikevaihto (1000 euroa)	3 821	4 139	4 446	4 478
Tulos (1000 euroa)	41	11	179	184

Yhtiö on laatinut pitkäntähtäimen taloussuunnitelman, jonka keskeisenä tavoitteena on velkamäärän lyhentäminen 400.000 – 600.000 € vuosittain. Tilikauden 2025 lainanlyhennysvara tultaneen käyttämään käynnissä olevan savukaasupesuri-investoinnin rahoitukseen.

Tulevan lämpölaitosinvestoinnin suunnittelun taustaksi yhtiössä on laadittu energiastrategia, jossa on selvitetty mahdolliset tulevaisuuden energiantuotantotavat ja niiden kustannusvaikutukset. Hallitus selvittää tämän pohjalta soveltuvimpia ratkaisuvaihtoehtoja tulevaisuuden kaukolämmön tuotantotavaksi. 2025-2026 toteutetaan savukaasupesuri-investointi nykyisen laitoksen yhteyteen, jonka ansiosta kaukolämmöntuotannon kokonaishyötysuhde paranee ja siten polttoaineen hintojen vaihtelun merkitys tulokseen hieman vähenee. Pesuri-investointi rahoitetaan näillä näkymin tulo-rahoituksen turvin ilman ulkoista lainanottoa.

Kaukolämpöliiketoiminnan taloudellisena haasteena onkin ollut voimakkaasti nousseet polttoaineiden, erityisesti hakkeen hinta. Alkaneelle lämmityskaudelle 2025-2026 saatiin kuitenkin neuvoteltua hakkeen indeksikorotukseen kohtuullistaminen.

Vesi- ja jätevesihuollossa jatketaan määrätietoista verkoston ylläpitoa pitkäjänteisen investointisuunnitelman pohjalta tavoitteena pitää verkoston rikkoutumiset ja niistä aiheutuneet häiriöt vähäisinä. Merkittävimmät runkoverkkojen saneerauksen on nyt saatu valmiiksi, joten vuotuisten ylläpitoinvestointien määrä verkoston osalta jää alhaisemmaksi jatkossa.

Vesi- ja jätevesiliiketoiminnassa korkokulujen nousu on rasittanut taloutta viimeiset 2 vuotta merkittävästä, nyt korkotason lasku helpottaa 2026 taloutta tältä osin.

Talousarvio ja hinnoittelu vuodelle 2026 on laadittu omistajan tuloutusodotukset taloushallinnon laskutuksessa ja takauspalkkioissa huomioiden. Yhtiön jakokelpoiset voittovarot mahdollistavat kohtuullisen osingonjaon omistajalle tarvittaessa.

Kaupungin omistajaohjaus toteutuu kaupunginjohtajan osallistuessa mahdollisuuksien mukaan yhtiön hallituksen kokouksiin, ja tarvittaessa yhtiön hallitus pyytää konserniohjeen mukaisiin asioihin erikseen ohjauksen.

Yhtiö tuottaa merkittävältä osin palveluja konsernin sisäisesti: kaukolämmön laskutuksesta 38% on kaupungilta ja sen konserniyhtiöiltä, ja veden/jäteveden osalta 17%.

Henkilöstön määrä ja osaaminen on nyt tarvittavalla tasolla toiminnan ylläpitämiseksi.

ÄHTÄRIN KIINTEISTÖHUOLTO OY

Y: 3012435-4

	TP 23	TP 24	TA 25	TA 26
Liikevaihto (1000 euroa)	674	680	695	900
Tulos (1000 euroa)	84	25	25	20

Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy on Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n 100 % omistama ja hallitsema tytäryhtiö, jonka toimiala on kiinteistöhuoltopalvelujen tuottaminen. Asiakkaina ovat Ähtärin Kaupunki ja sen konserniin kuuluvat yhtiöt. Toiminta on alkanut 1.9.2019.

Yhtiö on toteuttanut vuonna 2023 voimakasta talouden tasapainottamista ja tehtävien uudelleen järjestelyä. Toimenpiteillä yhtiön monta vuotta jatkunut alijäämäinen tulos saatiin käännettyä voitolliseksi. Vuonna 2025 yhtiö on laajentanut toimintaansa ja kasvattanut liikevaihtoaan. Yhtiö on aloittanut keväällä 2025 tuottaa puisto-osaston palveluita Ähtärin kaupungille, sekä päivystyspalveluita Ähtärin Sairaalanmäelle. Näiden lisäksi yhtiö aloittaa syksyllä 2025 tuottamaan huoltopalveluita Tuomarniemelle valmistuvalla Sedu/lukion kampuksella. Yhtiön tavoitteena on vuoden 2026 osalta jatkaa laadukasta työtä kustannustehokkaasti.

- Talouden tasapainottaminen ulkoisia rahavirtoja hyödyntäen:

Tavoitteena hieman positiivinen tulos. Ei odotettavia tuloutuksia.

- Kaupungin omistajaohjaus tytäryhtiöissä:

Omistajaohjaus ohjaa tytäryhtiöiden toimintaa strategisesti perusteltuun suuntaan.

Omistajaohjausta annetaan vähintään yhtiökokouksessa, mutta tarvittaessa useammin.

- Tytäryhtiöiden tuottama lisäarvo:

Yhtiön toiminta mahdollistaa In-house kiinteistöhuoltopalvelut konsernille hankintalain säädösten mukaisesti. Yhtiön laadukas toiminta parantaa asukkaiden tyytyväisyyttä Ähtärin kaupungin palvelutasoon.

- Henkilöstön määrä ja osaaminen vastaavat muuttuviin tarpeisiin:

Tarvittavat lisäkoulutustumiset työn

Kehityskeskustelut kerran vuodessa

KIINTEISTÖ OY ÄHTÄRIN VUOKRATALOT

Y: 0916679-5

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025 ennuste	TA 2026
Liikevaihto (1000 euroa)	1 168	1 241	1 323	1 197	1 315	1 079	1 085
Tulos (1000 euroa)	-61	+58	+138	0	0	0	0
Käyttöaste	90,08 %	93,10 %	99,86 %	95,30 %	94,97 %	95,00 %	95,00 %

(Ähtärin kaupunki omistaa Koy Ähtärin Vuokratalot 100 prosenttisesti)

- rahoitus on järjestelty uudelleen (pankit)
- saneeraukset ja remontit etenevät erillisen suunnitelman mukaisesti etuajassa
- kirjanpito, laskutus ja perintä tehdään ostopalveluna kustannustehokkaasti
- kiinteistöhuollon laatu jatkaa positiivista kehitystä
- markkinointia on tehostettu uusilla nettisivuilla ja sähköisillä palveluilla
- asuntohakemukset ja sopimukset on mahdollista allekirjoittaa sähköisesti
- asuntohakemusten määrä ja asuntojen käyttöaste ovat kehittyneet positiivisesti
- yhtiö on kilpailukykyinen naapurikuntiin verrattuna ja tunnetaan hyvästä palvelusta ja laadusta
- senioreiden ja muiden erityisryhmien asuntojen hallinnointi on siirtynyt yhtiölle
- talous on kehittynyt positiiviseen suuntaan:
 - positiivinen tase, kassavarat riittävät, lainojen maksut etenevät suunnitellusti aikataulussa
- asuntojen kysyntä vastaa tarjontaa niin määrällisesti kuin laadullisesti

Käytännön tavoitteena vuodelle 2026 on seuraavien Talouden Tervehdyttämissuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutus:

- käyttöasteen pitäminen yli 90 % tasolla
- lainojen maksu suunnitellusti
- remontit:
 - asuntojen vapautuessa remontit tarpeen mukaan
 - kattojen sammaleen poisto: Vuokrakodit 1 & 2, Puistonalle, Kotikulma, Tapionkulma 1 & 2
 - ulkopintojen korjaukset ja maalaus: Vuokrakodit 2 ja Puistonalle
- grillikatosten ja roskakatosten rakentaminen asukkaiden käyttöön:
 - Tapionkulma 1 & 2
- piha-alueiden parannustoimet keväällä 2026 sovittavan erillisen suunnitelman mukaisesti
- markkinoinnin tehostaminen paikallismediassa ja netissä
- kylpyhuoneiden lattiaremonttien aloitus riippuen yhtiön kassatilanteesta: Vuokrakodit 1, Tapionkulma 1-2

ÄHTÄRIN LIIKUNNAN TUKI

Y:0853083-1

	TP 23	TP 24	TA 25	TA 26
Liikevaihto (1000 euroa)	46	58	35	35
Tulos (1000 euroa)	-12	-25	0	0

Liikunnan Tuki Oy ja Ähtärin Kiekko-Haukat ry ovat 15.5.2015 solmineet 10 vuoden vuokrasopimuksen jäähallista, sopimusta on jatkettu ja on voimassa 31.3.2034 saakka. Liikunnan Tuki Oy:n tehtävänä on toiminnallaan tukea hallin käyttöasteen lisäämistä ja tulovirran vahvistamista. Kaupungin konsernitaloustyöryhmä käsittelee osakeyhtiön talouden tasapainottamista.

ÄHTÄRIN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY

Y:2465526-3

	TP 23	TP 24	TA 25	TA 26
Liikevaihto (1000 euroa)	99	105	104	104
Tulos (1000 euroa)	0	0	0	0

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy:n keskeinen tehtävä on edesauttaa kaupungin elinkeinotoimen yritystilajärjestelyissä. Perimmäinen tavoite on kaupungin työpaikkojen ja sitä kautta elinvoiman lisääminen. Yhtiön tulostavoite on nollatulos tai lievästi positiivinen tilinpäätös.

Korkotaso on aiheuttanut yhtiölle haasteita etenkin kassan riittävyyden osalta. Yhtiön tulospuolelta tavoitellaan edelleen 0-tulosta myös vuodelle 2026. Yhtiön omistaman isomman hallin osalta on odotettavissa vuokralaisen vaihtuminen.

- Talouden tasapainottaminen ulkoisia rahavirtoja hyödyntäen:
Tavoitteena hieman positiivinen tulos. Ei odotettavia tuloutuksia.
- Kaupungin omistajaohjaus tytäryhtiöissä:
Omistajaohjaus ohjaa tytäryhtiöiden toimintaa strategisesti perusteltuun suuntaan.
Omistajaohjausta annetaan vähintään yhtiökokouksessa, mutta tarvittaessa useammin.
- Tytäryhtiöiden tuottama lisäarvo:
Yhtiön toiminta mahdollistaa toimitilojen tarjoamisen Ähtärissä yritystoiminnasta kiinnostuneille yrityksille.
- Henkilöstön määrä ja osaaminen vastaavat muuttuviin tarpeisiin:
Ei henkilöstöä

ÄHTÄRIN ZOO RESORT OY

Y:2645036-8

	TP 23	TP 24	TA 25	TA 26
Liikevaihto (1000 euroa)	27	23	-	-
Tulos (1000 euroa)	-7	-3	-	-

Ähtärin Zoo Resort Oy toimii Ähtärin kaupungin ja yrittäjien yhteisenä matkailun hankeyhtiönä. Päätehtävänä yrityksellä on tehostaa hankkeiden kautta ähtäriläisten matkailuyritysten kilpailukykyä ja toimintaedellytysten parantamista.

ÄHTÄRIN MATKAILU OY

Y: 0280949-5

	TP 23	TP 24	TA 25	TA 26
Liikevaihto (1000 euroa)	71	69	64	70
Tulos (1000 euroa)	-14	8	0	0

Ähtärin matkailun päätehtävä alueellisena matkailuyhtiönä on alueen matkailutarjonnan kokoaminen ja markkinointi. Yhtiön tavoitteena on edistää palveluiden ja tuotteiden myyntiä sekä eri palveluita yhdistelemällä kehittää ryhmämyyntiä Ähtärissä sekä lähialueilla. Verkkokaupan myötä alueellinen tarjonta majoitusten ja aktiviteettien osalta on koottu yhteen paikkaan ostettavaksi ja tämä lisää merkittävästi yhtiön merkitystä ja liikevaihtoa.

Vuoden 2026 aikana keskitytään majoitusmarkkinoinnin lisäksi ryhmämatkojen markkinointiin ja esillepanoon verkkosivuilla mm. esimerkkipaketein. Uusia kokonaisuuksia kartoitetaan aktiivisesti ja tulossa on mm. luokkaretkipaketteja, Naava Chalet-kokouspaketteja sekä valmiita sokkomatkaohjelmia. Erilaiset messut, markkinointi- ja myyntipäivät katsotaan erikseen mahdollisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Uusi Ähtärin matkailulehti ilmestyy keväällä ja se laitetaan tehokkaaseen levitykseen reiluun 20 jakelupisteeseen sekä on esillä kaupungin eri tilaisuuksissa, joissa Ähtärin Matkailu Oy on esillä; mm. Riikun markkinat, Ylävesien Yö).

Yhteistyön tehostaminen Ähtärin elinvoimatoimen kanssa järjestämällä eri teemaisia työpajoja, joiden tavoitteena on lisätä alueen toimijoiden sekä Ähtärin Matkailu Oy:n yhteistyökumppanien osaamista, verkostoitumista sekä tehostaa palveluiden/tuotteiden näkyvyyttä.

Ylialueellista yhteistyötä jatketaan, jo aiemmin päättyneen, Matkailukolmio-hankkeen tiimoilta Keuruun, Mänttä-Vilppulan ja Petäjäveden kanssa. Myös mm. Virtain, Alavuden, Soinin ja Seinäjoen matkailu- ja elinkeinotoimien kanssa yhteistyötä tullaan ylläpitämään eri tavoin. Ähtärin Matkailu Oy on mukana aktiivisesti asiantuntijatahona Etelä-Pohjanmaan Matkailufoorumissa, joka jatkaa toimintaansa vuonna 2024. Uutena Ähtärin Matkailu on kutsuttuna mukana myös Matkailun kestävä siirtymä- hankkeen ohjausryhmään (SeAMK J10414 ja HY Ruralia-Instituutti), joka on jatkumoa Guide-hankkeen sekä E-P:n matkailun tiedolla johtamisen kehittämissuunnitelman puitteissa tehdyille työlle.

Yhteistyösopimukset ovat nyt toistaiseksi voimassa olevia. Tavoitteena on saada ylläpidettyä kaikki aktiiviset sopimukset, joita on yhteensä 30 kpl sekä hankkia uusia kohteita/yhteistyösopimuksia vuoden 2026 aikana.

- Talouden tasapainottaminen ulkoisia rahavirtoja hyödyntäen, tuottojen tulouttaminen:
 - Kohdistetaan saadut varat tarkoituksenmukaisesti markkinointiin ja toiminnan kehittämiseen
 - Aikataulutetaan käyttö niin, että kassavirta pysyy tasaisena
 - Laskutus ja maksujen seuranta hoidetaan ajallaan
 - Kaikki tuotot kirjataan oikeille tileille ja kaudelle

- Tuloutus tehdään kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti, jotta taloudellinen tulos näkyy oikein
- Budjettia ja toteumaa seurataan ja verrataan säännöllisesti
- Raportoidaan johdolle, hallitukselle sekä sidosryhmille
- Selvitetään mahdollisia ulkoisia rahoituslähteitä esim. hankkeet
- Kaupungin omistajaohjaus tytäryhtiössä:
 - Yhtiökokousten lisäksi hallituksen kokousten määrä 4 kertaa vuodessa.
- Tytäryhtiöiden tuottama lisäarvo:
 - Ähtärin Matkailu on voittoa tavoittelematon yhtiö, jolla on Ähtärin elinkeinoa vahvasti tukeva yhteistyörooli.
- Henkilöstö: Henkilöstön määrä 1. Hallituksen puheenjohtaja järjestää kehityskeskustelut.

KIINTEISTÖ OY ÄHTÄRIN SAIRAALANMÄKI

Y:1637115-6

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025 ennuste	TA 2026
Liikevaihto (1000 euroa)	1494	1699	1681	2020	1767	1525	1592
Tulos (1000 euroa)	-94	-73	+28	+481	+10	0	+2
Henkilökunta (100 %)	9	9	8	8	6	6	6

(Ähtärin kaupunki omistaa Koy Ähtärin Sairaalanmäestä 50,10 % ja EPHVA 49,90 %)

Yhtiön tulopuolella on ollut merkittäviä haasteita viimeisen 5 vuoden ajan EPSHP:n lopetettua 31.12.2020 ns. takuuvuokran (360.000 euroa/vuosi) maksamisen yhtiölle. Yhtiö onkin ollut jatkuvassa toimintojen sopeuttamisen tilassa 1.1.2021 alkaen.

Vähentyneitä tulonlähteitä korvaamaan on etsitty uusia vuokralaisia ja tehty mittavia sopeutustoimia:

- yhtiön siivous- ja kiinteistöhoitotyöt on mitoitettu ja muutettu vastaamaan alati kehittyvää tilannetta
- henkilökunnan määrä on vähennetty 13 henkilöstä 6 henkilöön vuosien 2018-2025 välisenä aikana
- yhtiön omistamat tilat on tarkistusmitattu ja kartoitettu uudelleen, ja kaikki tilat on laitettu vuokranmaksun piiriin
- neliövuokria korotettiin 28% vuonna 2021, muuten käytössä on ollut vuosittaiset elinkustannusindeksi korotukset
- uusi ambulanssitalli rakennettiin ja ensihoidon henkilökunnan tilat remontoitiin vuonna 2021
- Petäyksen talo purettiin vuonna 2022
- uusina vuokralaisina tiloissa aloittivat mm:
 - Kuusiolinnan mielenterveyspalvelut v. 2022
 - Ähtärin lukio v. 2022
 - Kotihoito v. 2024
- tiloista ovat poistuneet Pihlajalinnan erikoislääkäripalvelut v. 2024, Kuntoutusosasto v. 2024, Sinikello v. 2024 ja Otsonkoulu v. 2024
- vuoden 2025 aikana yhtiö purkaa omistamansa Sinikellon ja Törön Pienkodin rakennukset ja lukio siirtyy uusiin tiloihin Tuomarniemelle 12/2025, samalla Kuntoutusosaston vuokrien maksu päättyy

Lisäpaineita talouteen ovat tuoneet korkeat vuosittaiset kaukolämmön ja veden hinnankorotukset, ja sähkön hinnan nouseminen.

Huolimatta talouden haasteista, yhtiö on tehnyt mittavia remonteja, parannuksia ja korjauksia kiinteistöön. Tilat on tutkitusti erinomaiset, eikä niissä ole rakenteellisia tai sisäilmaan liittyviä ongelmia.

Yhtiö, EPHVA ja Ähtärin kaupunki ovat kokoontuneet säännöllisesti v. 2023 keväästä alkaen kartoittaakseen omia tilatarpeitaan ja mahdollisia uusia ulkopuolisia vuokralaisia. Yhtiö tilasi lisäksi ulkopuoliselta konsultilta laajan kartoituksen mahdollisista vuokralaisista vuoden 2025 keväällä. Uusia vuokralaisia ei ole yrityksistä huolimatta löytynyt. EPHVA päättää alueen sotepalvelu rakenteesta vuoden 2025 aikana. Tämä auttaa selventämään mitä mahdollisia muutoksia Ähtärin sote-palveluihin tehdään ja mitä tiloja HVA tulee tarvitsemaan Ähtärissä.

Mikäli uusia vuokralaisia ei löydy tai käyttökustannuksia ei saada pienennettyä merkittävästi, tulee Ähtärin kaupungin ja EPHVA:n kattaa mahdolliset yhtiön toiminnan tappiot.

Yhtiön tulos vuonna 2024 oli +481.236 euroa. Yhtiön ainut jäljellä oleva laina on EPHVA:n ambulanssitallin laina, jota HVA maksaa vuokranmaksun yhteydessä kuukausittain.

Syyskuun 30. päivä yhtiön kassatilanne oli erittäin hyvä 478.740 euroa. Tämän lisäksi yhtiö on v. 2024 siirtänyt 150.000 euroa määräaikaiselle talletustilille.

Yhtiön tulos v. 2025 jäänee positiiviseksi, riippuen Sinikellon ja Törön Pienkodin lopullisista purkukustannuksista.

Ähtäri